

REPUBLIKA SLOVENIJA

MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN PROSTOR

**Poročilo po 12. členu Direktive 79/409/EGS o ohranjanju prosto živečih ptic
o izvajanju te direktive v obdobju 2005-2007**

Republika Slovenija

Marec 2009

Direktiva Sveta 79/409/EGS z dne 2. aprila 1979 o ohranjanju prosto živečih ptic

Izvajanje v obdobju 1.1.2005 to 31.12.2007

Država članica: Slovenija

Polno ime ustanove: Ministrstvo za okolje in prostor

Ime in priimek vodje institucije: Karl Erjavec, Minister

Član Odbora ORNIS: Andrej Bibič

Poštni naslov:

Ministrstvo za okolje in prostor, Dunajska c. 48, 1000 Ljubljana, Slovenija

Telefon: : (+386) 1 47 87 400

Faks: : (+386) 1 47 87 422

Poročilo je bilo pripravljeno s strani **Ministrstva za okolje in prostor** na osnovi strokovnih podlag, ki jih je pripravil Zavod RS za naravo (poglavja 1, 2.2, 2.3, 4, Priloga 1, Priloga 2, Priloga 3, Priloga 5) in prispevkov Agencije RS za okolje (poglavja 3.4, 3.6, Priloga 4). Zavod RS za naravo je pri pripravi strokovnih podlag vključil tudi dopolnila ZGS, Društvo za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije (DOPPS), upravljavce nekaterih zavarovanih območij (Krajinski park Sečoveljske soline, Notranjski regijski park, Naravni rezervat Škocjanski zatok), ter predloge dopolnitev, ki so jih posredovali NIB, DOPPS in Univerza v Mariboru, Fakulteta za naravoslovje in matematiko. Pripombe je podalo tudi Ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo.

Kazalo

1.	Vrste, na katere se nanaša direktiva (1. člen).....	4
2.	Varstvo habitatov (3. in 4. člen).....	5
2.1	Napredek pri določitvi Posebnih ohranitvenih območij (SPA).....	5
2.2	Ukrepi, sprejeti za varstvo ptic v območjih SPA	5
2.3	Ukrepi sprejeti za varstvo ptic v širši krajini.....	9
3.	Varstvo vrst (5., 7., 8. in 9. člen).....	10
3.1	Splošno varstvo vrst (5. člen).....	10
3.2	Lov in ujetje ptic (7. člen)	10
3.3	Sredstva, naprave ali načini, ki se uporabljajo za množično neselektivno ujetje ali ubitje ptic (8. člen)	10
3.4	Sinteza izjem od določil 5., 6., 7. in 8. člena (9. člen)	10
3.5	Dovoljevanje prodaje vrst ptic navedenih v Prilogi III/2 (6. člen).....	11
3.6	Naseljevanje prosto živečih vrst ptic, ki niso naravno prisotne na evropskem ozemlju držav članic (11. člen).	11
4	Vzpodbijanje raziskav in vseh dejavnosti, ki so podlaga za varovanje, upravljanje in uporabo populacij vseh vrst ptic iz 1. člena (10. člen).	12
4.1	Zaključene ali potekajoče raziskave in monitoringi.....	12
4.2	Izobraževanje, informiranje in komuniciranje v zvezi z varstvom ptic	14
5	Besedila temeljnih predpisov nacionalne zakonodaje, sprejetih na področju, ki ga ureja ta direktiva (18. člen).	15
	Priloga 1 - OHRANITVENO STANJE VRST	16
1.1	OHRANITVENO STANJE VRST V SPA	16
1.2	OHRANITVENO STANJE VRST NA OZEMLJU CELOTNE SLOVENIJE... ..	22
	Priloga 2 - Izbor objav raziskav o pticah iz obdobja 2005-2007	29
	Priloga 3 - projekti, povezani z varstvom ptic in njihovih habitatov	31
	Priloga 4 – Poročilo o izvajanju 9. člena.....	33
	Priloga 5 - Pregled izobraževalno-komunikacijskih aktivnosti ZRSVN na področju SPA in območij Natura 2000 za obdobje 2005-2007	62
	Priloga 6 – Korelacijska tabela.....	66

1.

VRSTE, NA KATERE SE NANAŠA DIREKTIVA (1. ČLEN)

Direktiva se nanaša na ohranjanje vseh prosto živečih ptic, naravno prisotnih na evropskem ozemlju držav članic. V tej definiciji je vključen teritorij celotne Republike Slovenije, na katerem je bilo do leta 2001 zabeleženih 370 vrst prosto živečih ptic. V tej številki so zajete vrste iz naslednjih kategorij (Božič 2001¹):

A – katerakoli prosto živeča vrsta ptice, ki je bila na ozemlju države registrirana vsaj enkrat po 1.1.1950

B – katerakoli prosto živeča vrsta ptice, ki je bila na ozemlju države ugotovljena le med letoma 1800 in 1949

D – vrsta, katere poreklo ni zanesljivo ugotovljeno

Ostali dve kategoriji tvorijo namerno spuščene vrste oziroma ubežnice, ki imajo v državi gnezdečo populacijo (kategorija C; sem spadajo tudi vrste iz kategorije C iz drugih držav) oz. negnezdeče vrste, ki nedvomno izvirajo iz ujetništva (kategorija E).

Od leta 2001 je bilo v Sloveniji zabeleženih še 9 vrst:

- moškata bleščavka *Cairina moschata*, 3.4.1996, Čatež in 20.1.1997, Trbojsko jezero – ubežnica (Vrezec 2002) (podatka sicer izvirata iz obdobja pred 2001, vendar v Božič (2001) nista bila zajeta), navedena tudi v IWC poročilih (Božič 2006, Božič 2007)
- gosja rasa (grivasta rasa) *Chenonetta jubata*, 19.3.2003, Kranj - ubežnica (Trebar 2003)
- čilska žvižgavka *Anas sibilatrix*, april 2005, Vogršček (Svet ptic, 2006, letnik 12, št. 2) in januar 2006, Volčja draga (Božič 2006)
- klavžar *Geronticus eremita*, april 2006, Postojna – trije osebki iz reintrodukcijskega centra v Avstriji (Svet ptic, 2006, letnik 12, št. 4)
- rumeni žvižgač *Dendrocygna bicolor*, 18.6.2006, Sečoveljske soline (Svet ptic, 2007, letnik 13, št. 1)
- kravja čaplja *Bubulcus ibis*, 3.1.2005 in julij 2006, Sečoveljske soline (<http://www.kpss.si/gospodarjineba/99>, Svet ptic, 2007, letnik 13, št. 1)

Nacionalna komisija za redkost še ni potrdila naslednjih opazovanj:

- strmoglavec *Morus bassanus*, november 2006, Sečoveljske soline (Svet ptic, 2008, letnik 14, št. 1)
- rjava listnica *Phylloscopus fuscatus*, 29.9.2001, Notranje Gorice, Ljubljansko barje in 20.10.2004, Hraše pri Smledniku (Ornitološki arhiv Prirodoslovnega muzeja Slovenije, D.Šere pisno dne 14.8.2008)
- skobčevka *Melospisittacus undulatus*, Sečoveljske soline (Vrezec 2001)

Vse te vrste so vključene tudi na Seznam vrst Evropske Unije, ki je na spletnih straneh Evropske komisije².

2.

¹ http://www.dlib.si/documents/znanstveni_clanki/acrocephalus/pdf/URN_NBN_SI_doc-3WWMCNAQ.pdf

²

http://europa.eu.int/comm/environment/nature/nature_conservation/focus_wild_birds/species_birds_directive/index_en.htm

VARSTVO HABITATOV (3. IN 4. ČLEN)

2.1 Napredek pri določitvi Posebnih ohranitvenih območij (SPA)

Posebna območja varstva so bila določena za 105 vrst ptic, navedenih v Prilogi I ali obravnavanih v 2. odstavku 4. člena direktive. Ta območja so bila določena z vladno Uredbo o posebnih varstvenih območjih (Natura 2000)³, ki je stopila v veljavo 30. aprila 2004. Posebna območja varstva (v nadaljevanju "območja SPA") obsegajo 26 območij, ki pokrivajo 22,8% ozemlja Republike Slovenije.

2.2 Ukrepi, sprejeti za varstvo ptic v območjih SPA

Glavni ukrepi za varstvo ptic v območjih SPA so presoja sprejemljivosti planov in posegov v skladu z določili tretjega in četrtega odstavka 6. člena Direktive o habitatih (92/43/EGS), ter ukrepov v skladu z drugim odstavkom 3. člena Direktive o pticah (79/409/EGS). Ti ukrepi so zlasti določitev upravljanja tako s sprejetjem obvezujočih upravljalških dokumentov kot s pripravo strokovnih predlogov, izvajanje kmetijsko-okoljskih ukrepov v okviru Programa razvoja podeželja 2004-2006 in 2007-2013 ter izvajanje renaturacij in pogodbenega varstva. Izvajanje ukrepov je v nadaljevanju opisano podrobneje.

Uvedba presoj sprejemljivosti za območja, pomembna za ptice se je razširila kot odziv na uradni opomin, ki ga je junija 2007 Evropska komisija poslala Republiki Sloveniji. V tem opominu Komisija meni, da Republika Slovenija ni izpolnila obveznosti v skladu s prvim in drugim odstavkom 4. člena direktive o pticah (79/409/EEC), ker ni določila zadostnega števila območij Natura na osnovi Direktive o pticah. Republika Slovenija je v odgovoru, ki ga je Evropski komisiji posredovala avgusta 2007 navedla, da za del vrst, za katere Evropska komisija navaja neizpolnjevanje obveznosti posebnih območij varstva (stopnja območij Natura), tudi v literaturi, ki jo Komisija citira, ni podlag. Za drugo skupino vrst utemeljuje, da je vključenost vrst v obstoječa območja Natura že zadovoljiva. Za tretjo skupino vrst pa je napovedala ukrepanje. Ministrstvo za okolje in prostor je ustanovilo strokovni odbor za SPA območja za strokovni pregled tistih posebnih območij varstva, ki so omenjeni v uradnem opominu. Vzporedno pa je Ministrstvo za okolje in prostor pristopilo k pripravi dopolnitve Uredbe o posebnih varstvenih območjih (območjih Natura 2000), katero je želelo začasno uvesti obveznost presoj v skladu z direktivo o pticah in na osnovi 6. člena Direktive o habitatih na vseh območjih, ki so predmet opomina in po mnenju Evropske komisije izpolnjujejo pogoje za posebna območja varstva, pa do sedaj niso določena za Natura območja. S tem korakom se je želelo zagotoviti preprečitev slabšanja stanja v duhu drugega odstavka 6. člena Direktive o habitatih in skladno s 4. členom 4. odstavka Direktive o pticah na teh območjih do dokončne določitve posebnih območij varstva in zaprtja uradnega opomina (opomba: v obdobju, ki ga to poročilo še ne zajema (25. aprila 2008) je Vlada RS navedeno uredbo sprejela in ta je dan po objavi stopila v veljavo - Ur.l. RS 43/2008 <http://www.uradni-list.si/1/content?id=86418>).

2.2.1

³ <http://www.uradni-list.si/1/ulonline.jsp?urlid=200449&dhid=69540>

CPVO, PVO in naravovarstvene smernice

Prostorski akti pokrivajo celotno ozemlje Republike Slovenije in njihovo pripravo, sprejemanje in izvajanje ureja zakonodaja s področja prostorskega načrtovanja. Varovana območja, ki vključujejo tudi območja SPA, so vključena v postopke priprave in potrjevanja prostorskih aktov. Obvezna strokovna podlaga s področja ohranjanja narave pri pripravi teh aktov so naravovarstvene smernice, ki jih izdaja Zavod Republike Slovenije za varstvo narave (ZRSVN) in te na območjih SPA vključujejo tudi podrobne usmeritve. V postopkih priprave sprejemanja teh aktov se izvaja tudi celovita presoja vplivov na okolje in v okviru tega tudi presoja sprejemljivosti načrtovanih planov in posegov v naravo na varovanih območjih. To presojo je dolžan v primerih predložitve okoljskega poročila ali poročila o vplivih na okolje opraviti že pripravljalec akta, njeno vsebino in skladnost z zakonodajo pa v postopku sprejemanja akta preverja ministrstvo na podlagi strokovnega mnenja ZRSVN. V primerih posegov v naravo, ki ne zapadejo v okvir Uredbe o PVO pa presojo sprejemljivosti opravi ZRSVN.

Naravovarstvene smernice se uporabljajo kot strokovna podlaga s področja ohranjanja narave za pripravo prostorskih planov in posegov ter načrte rabe naravnih dobrin. Upoštevanje smernic se preverja v upravnem postopku sprejemanja prostorskega plana. Zavod RS za varstvo narave je v obdobju 2005-2007 pripravil 236 naravovarstvenih smernic, ki se nanašajo na vseh 26 SPA (tabela 2).

Tabela 2: Število naravovarstvenih smernic na posameznem SPA v obdobju 2005-2007

Ime SPA	2005	2006	2007
Banjšice	1	-	-
Cerkniško jezero	-	1	1
Drava	3	16	-
Dravinjska dolina	3	3	-
Goričko	-	3	1
Jelovica	1	6	1
Julijske Alpe	3	9	4
Kamniško-Savinjske Alpe in vzhodne Karavanke	4	7	3
Kobariški Stol in Planja	1	-	-
Kočevsko - Kolpa	7	8	8
Kozjansko – Dobrava – Jovski	1	3	3
Krakovski gozd – Šentjernejsko polje	2	6	5
Kras	3	4	3
Ljubljansko barje	5	7	1
Mura	1	3	10
Nanoščica - porečje	-	4	-
Planinsko polje	-	2	2
Pohorje	7	6	6
Posavsko hribovje - ostenje	4	10	3
Reka – dolina	3	-	-
Sečoveljske soline	2	1	-
Slovenske Gorice	1	1	6
Snežnik – Pivka	6	5	2
Škocjanski zatok	2	2	-
Trnovski gozd	-	1	3
Trnovski gozd – južni rob in Nanos	1	3	2
Skupaj	61 smernic	111 smernic	64 smernic

2.2.2 Operativni program – program upravljanja območij Natura 2000

Operativni program – program upravljanja območij Natura 2000 za obdobje 2007-2013 (OPAN), ki ga je Vlada RS potrdila oktobra 2007, za večino vrst na posameznih območjih SPA določa podrobne varstvene cilje in ukrepe ter usmeritve za njihovo doseganje. Varstveni ukrepi za posamezno vrsto na posameznem območju SPA so izpisani v Dodatku A k Prilogi 1.

2.2.3 Upravljavski načrti

Slovenska zakonodaja s področja ohranjanja narave poleg prej navedenega programa upravljanja območji Natura 2000 omogoča sprejetje obvezujočih načrtov upravljanja še na zavarovanih območjih (parkih), specifična zakonodaja pa še za Naravni rezervat Škocjanski zatok. Na drugih območjih strokovni predlogi upravljalških načrtov prispevajo k bolj celovitemu doseganju varstvenih ciljev, njihova vsebina pa se lahko vključuje v obvezujoče naravovarstvene smernice. Strokovni predlogi za upravljavške načrte (UN) so bili v obdobju 2005-2007 pripravljani ali so bili v pripravi za naslednja zavarovana območja (ki se v večini primerov prekrivajo s posameznimi SPA):

- Naravni rezervat Škocjanski zatok: UN je bil pripravljen kot del projekta Life LIFE00NAT/SLO/7226 in potrjen na Vladi RS dne 30.8.2007 (<http://www.uradni-list.si/1/ulonline.jsp?urlid=200783&dhid=91507>)
- Krajinski park Sečoveljske soline: UN je bil pripravljen kot del projekta Life LIFE03NAT/SLO/000076 (<http://www.kpss.si/life/271>)
- Notranjski regijski park: UN za Cerčniško jezero je v pripravi kot del projekta Life LIFE06NAT/SLO/000069 (<http://life.notranjski-park.si/>)
- Kozjanski regijski park: UN je v pripravi (<http://www.kozjanski-park.si/>)
- Krajinski park Goričko: UN je v pripravi (Dešnik S. ustni vir, dne 9.7.2008)
- Triglavski narodni park: UN je v pripravi (<http://www.tnp.si/>)

Poleg tega sta bila izdelana še dva upravljavska načrta na Natura 2000 območjih, ki niso zavarovana območja:

- SPA Drava: UN je bil pripravljen kot del projekta Phare “Trajnostno upravljanje območja reke Drave” (<http://www.mra.si/vsebina2.php?ID=1096>)
- pSCI Karavanke: v okviru projekta Phare je bil izdelan osnutek načrta upravljanja (http://www.rec-lj.si/publikacije/REC_zbornik_Cezmejno_ohranjanje_biotske.pdf)
- Naravni rezervat ribniki Podvinci: v okviru projekta Phare je bil izdelan osnutek integralnega načrta upravljanja (http://www.rec-lj.si/publikacije/REC_zbornik_Cezmejno_ohranjanje_biotske.pdf)
- Krajinski park Topla: v okviru projekta Phare je bil izdelan osnutek načrta upravljanja

2.2.4 Program razvoja podeželja

Naslednji sklop ukrepov, sprejetih za ohranjanje ugodnega stanja ptic v SPA, se nanaša na vzdrževanje primernih habitatov z ohranjanjem ustrezne ekstenzivne kmetijske rabe v okviru Programa razvoja podeželja (PRP). Subvencije PRP so bile na SPA v letu 2007 podeljene skupaj za 29.921 ha kmetijskih zemljišč, vendar je treba opozoriti, da so v tej številki zaradi možnosti kombiniranja dveh ali več KOP ukrepov na isti površini zajete podvojene oz.

pomnožene površine in da je bilo dejanskih površin pod KOP ukrepi manj (Dodatek C k Prilogi 1).

Zaskrbljujoče so izjemno majhne površine nekaterih bistvenih ukrepov za varstvo travniških vrst ptic (npr. ukrepa VTR in STE), zelo majhne pa so tudi površine pod ukrepom TSA. Poleg tega se ti ukrepi pojavljajo le na majhnem številu SPA s pomembnimi deleži populacij ogroženih travniških vrst ptic (npr. kosec, repaljščica, veliki škurh, priba ipd.). Velikost površin pod ukrepi, zlasti specifičnimi, kot so VTR, STE in TSA, je v prihodnosti treba povečati ter ciljno usmeriti na SPA in vrste z neugodnim ohranitvenim stanjem.

2.2.5 Renaturacije in pogodbeno varstvo

Renaturacije in pogodbeno varstvo so se izvajali zlasti v okviru različnih projektov in so zajeli predvsem SPA (z izjemo spodaj naštetega ribnika Vrbje).

Dva projekta Life, ki sta potekala na slovenski obali v obdobju 2005-2007, sta bila usmerjena v renaturacijo degradiranega brakičnega zaliva pri Kopru (Škocjanski zatok) oziroma delno opuščeni solin (Sečoveljske soline). V Škocjanskem zatoku je bilo odstranjenega 200.000 m³ sedimenta iz lagune, restavrirani so bili brakični habitatni tipi, očiščeni dotoki sladke in morske vode v laguno ter oblikovana sladkovodna mokrišča kot nadomestni habitat (LIFE00NAT/SLO/007226, <http://www.skocjanski-zatok.org/index.php?idv=28>). V Sečoveljskih solinah so bili v okviru projekta oblikovani gnezdilni otoki za malo (*Sterna albifrons*) in navadno čigro (*Sterna hirundo*) ter obnovljene brežine in nasipi, ki omogočajo nadzor nad vodnim režimom (LIFE03NAT/SLO/000076, Škornik 2007, <http://www.kpss.si/life/271>)

Projekt Life “Vzpostavitev dolgoročnega varstva kosca (*Crex crex*) v Sloveniji” je bil izveden na SPA Ljubljansko barje, Cerknisko jezero in Nanoščica – porečje (LIFE03NAT/SLO/000077, <http://www.life-kosec.org/>). Njegov namen je bil zagotoviti dolgoročno varstvo kosca v Sloveniji preko zagotavljanja ustreznega upravljanja s travniškimi habitatmi in renaturacije koščevega habitata na nekaterih lokacijah. Na Ljubljanskem barju je bil v okviru projekta ustanovljen Naravni rezervat Iški morost (65 ha), v katerem je bilo 8 ha grmovja zmulčanega in spremenjenega nazaj v travnike. Na Cerkniskem jezeru je Notranjski regijski park odkupil 133.3 ha najboljših vlažnih travnikov za kosca, ki bodo poslej upravljani na naravi prijazen način. V porečju Nanoščice je bila za leti 2005-2006 podpisana pogodba za ustrezno upravljanje (pozna košnja) s 25 ha vlažnih travnikov.

V okviru projekta Life “NATURA 2000 v Sloveniji – upravljavski modeli in informacijski sistem” je bilo v Jovsih, ki so del SPA Kozjansko – Dobrava – Jovsi, pozno pokošenih 100 ha travnikov, 60 ha opuščeni travnikov pa je bilo renaturiranih v travnike, ki bodo dolgoročno služili ohranitvi kosca. V gozdu Dobrava je bila vzpostavljena mreža 100 ekocelic, starih dreves hrasta doba, ki jih je 76 lastnikov dalo v zakup za obdobje 10 let (LIFE04NAT/SI/000240, http://www.zrsvn.si/life/dokumenti/43/2/2008/Laymans_report_628.pdf, http://www.zrsvn.si/life/dokumenti/52/2/2007/Sto_ekocelic_v_gozdu_Dobrava_515.pdf).

V okviru projekta Phare “Ekološko-turistična obogatitev ribnika Vrbje” je bila narejena renaturacija nekaterih ekološko pomembnih habitatov (http://www.ribnik-vrbje.si/o_projektu).

Pozimi leta 2005 je bil na Ptujskem jezeru, ki je del SPA Drava, kot rezultat sodelovanja Dravskih elektrarn Maribor in DOPPS izdelan umetni gnezdilni otok za navadno čigro in rečnega galeba (*Larus ridibundus*). (<http://www.dem.si/slo/novinarskosredisce/sporocilazamedije/108>).

Dva projekta Life sta se začela v letu 2006: "Ohranjanje biotske raznovrstnosti reke Mure v Sloveniji – Biomura" (LIFE06NAT/SI/000066, <http://www.biomura.si/slo/default.aspx>) in "Presihajoče Cerknjsko jezero" (LIFE06NAT/SLO/000069, <http://life.notranjski-park.si/>). Cilj projekta na Muri je zaščita habitatnih tipov in vrst s Habitatne in Direktive o pticah. Del aktivnosti bosta predstavljala tudi renaturacija in vzdrževanje različnih mokriščnih habitatnih tipov na 15.2 km² poplavne ravnice in 8.3 km toka reke Mure, kar bo koristilo tudi vodnim vrstam ptic (*Ciconia ciconia*, *C. nigra*, *Ixobrychus minutus*, *Porzana porzana*, *P. parva*). Glavni cilji projekta na Cerknjskem jezeru so renaturacija dveh vodotokov, čiščenje grmovja in dreves z zaraščajočega se prehodnega barja Dujice in nakup 250 ha površin, ki bodo nato upravljane na naravi prijazen način.

2.3 Ukrepi sprejeti za varstvo ptic v širši krajini

2.3.1 Program razvoja podeželja in naravovarstvene smernice

Najpomembnejši ukrep, sprejet za varstvo ptic v širši krajini, je sistem subvencij za ohranjanje varstveno pomembnih kmetijskih rab v okviru Programa razvoja podeželja. Podatki v tabeli 3 se nanašajo na obdobje 2005-2007 in na ekološko pomembna območja (EPO), ki zajemajo tudi SPA.

Tabela 3: Površine pod posameznimi kmetijsko okoljskimi ukrepi na EPO za obdobje 2005-2007

LETO	EK (ha)	ETA (ha)	HAB (ha)	GRB (ha)	PP+PPP (ha)	S35+S50 (ha)	TSA (ha)	VTR (ha)	STE (ha)
2005	9.982	7.148	539	31	6.649	6.587	126		
2006	13.299	7.082	764	42	4.383	15.009	128		
2007	14.905	9.074	755	110	6.519	17.821	195	310	26

ZRSVN je v obdobju 2005-2007 pripravil 223 naravovarstvenih smernic za tiste dele EPO, ki se ne prekrivajo z SPA (2005: 49 smernic, 2006: 94 smernic in 2007: 80 smernic).

2.3.2 Predlogi zavarovanj

V letu 2005 je ZRSVN izdelal strokovne podlage in/ali podal strokovne predloge za zavarovanje naslednjih območij, ki so pomembna tudi za ptice:

- strokovni predlog za zavarovanje ribnika Vrbje pri Žalcu z zaledjem
- strokovni predlog za novelacijo odloka o zavarovanju jezerc na Bobovku
- strokovne podlage za Uredbo o Krajinskem parku Kolpa v sodelovanju z MOP

V letu 2006 je ZRSVN izdelal strokovne podlage in/ali podal strokovne predloge za zavarovanje naslednjih območij, ki so pomembna tudi za ptice:

- strokovni predlog za zavarovanje regijskega parka Kamniško-Savinjske Alpe

- strokovna izhodišča za pripravo novega zakona o Triglavskem narodnem parku
- prva faza priprave strokovnih podlag za zavarovanje Ljubljanskega barja
- prva faza strokovnih podlag za Krajinski park Rački ribniki-Požeg
- strokovne podlage za zavarovanje ribnikov Podvinci in Pacinje
- dopolnitev strokovnih podlag za Uredbo o Krajinskem parku Kolpa
- strokovni predlog za začasno zavarovanje reke Dragonje s pritoki

V letu 2007 je ZRSVN izdelal strokovne podlage in/ali podal strokovne predloge za zavarovanje naslednjih območij, ki so pomembna tudi za ptice:

- dopolnitve strokovnih podlag za Regijski park Kamniško-Savinjske Alpe
- dopolnitev strokovnih podlag za jezerca na Bobovku
- druga faza priprave strokovnih podlag za zavarovanje Ljubljanskega barja (strokovna izhodišča za varstvo narave v Krajinskem parku Ljubljansko barje, strokovne podlage za ustanovitev Krajinskega parka Ljubljansko barje)
- dokončanje strokovnih podlag za spremembo zavarovanja KP Rački ribniki-Požeg (z nivoja občinskega na nivo državnega zavarovanja)

3. VARSTVO VRST (5., 7., 8. IN 9. ČLEN)

3.1 Splošno varstvo vrst (5. člen)

Zakonodajni in izvedbeni sistem, ki ureja splošno varstvo vrst, je opisan v Poročilu po 12. členu Direktive 79/409/EGS o izvajanju te direktive v letu 2004. V obdobju, ki ga zajema to poročilo, se opisan sistem zakonodaje in njegovo izvajanje nista spremenila.

3.2 Lov in ujetje ptic (7. člen)

Zakonodajni in izvedbeni sistem, ki ureja lov in ujetje ptic, je opisan v Poročilu po 12. členu Direktive 79/409/EGS o izvajanju te direktive v letu 2004. V obdobju, ki ga zajema to poročilo, se opisan sistem zakonodaje in njegovo izvajanje nista spremenila.

Evropska komisija je najela podjetje Orbicon za pripravo ključnih konceptov lovnih dob v skladu s 4. odstavkom 7. člena Direktive. Ministrstvo za okolje in prostor je podjetju Orbicon posredovalo strokovno usklajeno informacijo o obdobjih povratne selitve na gnezdišča in obdobjih razmnoževanja lovnih vrst ptic, ki jo je pripravil ZRSVN.

3.3 Sredstva, naprave ali načini, ki se uporabljajo za množično neselektivno ujetje ali ubitje ptic (8. člen)

Zakonodajni in izvedbeni sistem, ki ureja sredstva, naprave ali načine, ki se uporabljajo za množično neselektivno ujetje ali ubitje ptic, je opisan v Poročilu po 12. členu Direktive 79/409/EGS o izvajanju te direktive v letu 2004. V obdobju, ki ga zajema to poročilo, se opisan sistem zakonodaje in njegovo izvajanje nista spremenila.

3.4 Sinteza izjem od določil 5., 6., 7. in 8. člena (9. člen)

Republika Slovenija je v obdobju, ki ga zajema to poročilo, izdala skupaj 17 dovoljenj za izjeme od določil 5., 6., 7. in 8. člena. V tabeli je prikazan dovoljen odvoz iz narave z

odstrelom osebkov zavarovanih vrst ptic(št. osebkov) v skladu s 7. členom Uredbe o zavarovanih prosto živečih živalskih vrstah za obdobje 2004 do 2007 in število dejansko odvzetih osebkov (odvzeto). Število odvzetih osebkov izhaja iz poročil, ki jih je v skladu z odločbami na naslov Agencije RS za okolje posredoval Zavod za gozdove Slovenije. Prikazani so odvzemi, ki se ne nanašajo na razlog znanstveno raziskovanje. V Prilogi 4 so celotna letna poročila za leto 2005, 2006 in 2007.

Razlogi	Vrste	Leto	Št. osebkov	Odvzeto
varstvo sladkovodnih vrst rib (Pisces)	<i>Phalacrocorax carbo</i>	2004	144	11*
varstvo sladkovodnih vrst rib (Pisces)	<i>Phalacrocorax carbo</i>	2005	154	17*
varstvo sladkovodnih vrst rib (Pisces)	<i>Phalacrocorax carbo</i>	2006	154	56
varstvo sladkovodnih vrst rib (Pisces)	<i>Phalacrocorax carbo</i>	2007	154	15 + pomlad 2008**
preprečitev škode na premoženju	<i>Corvus corax</i>	2007	2	0

Legenda :

- * iz poročila Zavoda za gozdove Slovenije izhaja, da so v letu 2005 na območju LD Udenboršt (sotočje T. Bistrice in Save odvzeli 6 osebkov, Pod Okroglim 8 osebkov, Na produ pri Pelnarju 5 osebkov), na območju LD Škofja Loka (Sava pod Škofjo Loko 1 osebek), na območju LD Jošt-Kranj (Pod Okroglim 1 osebek) in na območju LD Brežice (2 osebk) – v poročilu ni naveden točen datum odstrela, zato teh 23 osebkov ni upoštevanih (navedenih) v zgornji tabeli
- ** poročilo za leto 2008 še ni prejeto

3.5 Dovoljevanje prodaje vrst ptic navedenih v Prilogi III/2 (6. člen)

V Poročilu po 12. členu Direktive 79/409/EGS o izvajanju te direktive v letu 2004, je opisan zakonodajni sistem, ki ne dovoljuje prodaje vrst ptic navedenih v Prilogi III/2, je v veljavi in se izvaja.

3.6 Naseljevanje prosto živečih vrst ptic, ki niso naravno prisotne na evropskem ozemlju držav članic (11. člen).

Zakonodajni in izvedbeni sistem, opisan v Poročilu po 12. členu Direktive 79/409/EGS o izvajanju te direktive v letu 2004, je v veljavi in se izvaja. V obdobju, ki ga zajema to poročilo, se sistem ni spremenil. V tem času ni bilo zahtev za naselitev prosto živečih vrst ptic, ki niso naravno prisotne na evropskem ozemlju držav članic, zato tudi ni bilo izdano nobeno dovoljenje.

4 VZPODBUJANJE RAZISKAV IN VSEH DEJAVNOSTI, KI SO PODLAGA ZA VAROVANJE, UPRAVLJANJE IN UPORABO POPULACIJ VSEH VRST PTIC IZ 1. ČLENA (10. ČLEN).

4.1 Zaključene ali potekajoče raziskave in monitoringi

4.1.1 Sheme monitoringa

V Sloveniji so v obdobju 2005-2007 potekale naslednje sheme monitoringa:

- januarsko štetje vodnih ptic (IWC),
- monitoring gnezdilk – kvalifikacijskih in ostalih vrst na Natura 2000 območjih
- monitoring avifavne s strani upravljalcev zavarovanih območij (Krajinski park Sečoveljske soline, Naravni rezervat Škocjanski zatok, Notranjski regijski park – monitoring na Cerkniskem jezeru)

Januarsko štetje vodnih ptic (IWC)

Slovenija pri januarskem štetju ptic sodeluje že od leta 1985, izvaja pa ga DOPPS. Pokritost vodnih površin s popisovalci se je v letih 2005-2007 izboljšala, tako da so sedaj poleg vseh večjih rek in stoječih voda pokriti tudi nekateri manjši vodotoki in ostala manjša vodna telesa. Štetje kormoranov poteka na prenočiščih. IWC delno finančno podpira MOP.

Monitoring gnezdilk – kvalifikacijskih in ostalih vrst na Natura 2000 območjih

Metodologija monitoringa in protokoli so bili razviti v letu 2004, monitoring izvaja DOPPS. Pregled seznama vrst, ki so bile spremljane v posameznih letih na posameznih SPA, je podan v tabeli 5. Na SPA Pohorje do sedaj ni bila spremljana še nobena vrsta. Shemo delno finančno podpira MOP.

Tabela 5: Vrste, ki so bile spremljane na posameznih SPA v obdobju 2005-2007

Ime SPA	Vrsta (leto)
Goričko	<i>Ciconia ciconia</i> (2005-2007), <i>Lullula arborea</i> (2005), <i>Otus scops</i> (2007)
Cerkniško jezero	<i>Ciconia ciconia</i> (2005-2006), <i>Crex crex</i> (2005-2007), <i>Porzana parva</i> (2005), <i>Porzana porzana</i> (2005)
Sečoveljske soline	<i>Charadrius alexandrinus</i> (2005-2007), <i>Sterna hirundo</i> (2005-2007)
Jelovica	<i>Bubo bubo</i> (2006), <i>Falco peregrinus</i> (2006), <i>Picoides tridactylus</i> (2006), <i>Strix uralensis</i> (2006), <i>Tetrao urogallus</i> (2006-2007)
Dravinjska dolina	<i>Alcedo atthis</i> (2005), <i>Ciconia ciconia</i> (2005-2007)
Banjšice	<i>Lullula arborea</i> (2005)
Planinsko polje	<i>Crex crex</i> (2005, 2007)
Breginjski Stol - Planja	<i>Alectoris graeca saxatilis</i> (2007), <i>Crex crex</i> (2005-2007), <i>Gyps fulvus</i> (2005-2006)
Kozjansko – Dobrava - Jovsi	<i>Ciconia ciconia</i> (2005-2007), <i>Crex crex</i> (2005-2007), <i>Dendrocopos medius</i> (2005, 2007)
Slovenske Gorice - doli	<i>Ciconia ciconia</i> (2005-2007), <i>Coracias garrulous</i> (2005-2007)
Julijske Alpe	<i>Alectoris graeca saxatilis</i> (2006-2007), <i>Aquila chrysaetos</i> (2007), <i>Bubo bubo</i> (2006), <i>Falco peregrinus</i> (2006), <i>Lagopus muta</i> (2007), <i>Strix</i>

	<i>uralensis</i> (2006)
Trnovski gozd	<i>Strix uralensis</i> (2005)
Drava	<i>Alcedo atthis</i> (2005), <i>Ciconia ciconia</i> (2005-2007), <i>Sterna hirundo</i> (2005-2007)
Kamniško-Savinjske Alpe in vzhodne Karavanke	<i>Aquila chrysaetos</i> (2007), <i>Bubo bubo</i> (2006), <i>Falco peregrinus</i> (2005), <i>Ficedula parva</i> (2007)
Nanoščica - porečje	<i>Ciconia ciconia</i> (2007), <i>Crex crex</i> (2005-2007)
Mura	<i>Alcedo atthis</i> (2005), <i>Ciconia ciconia</i> (2005-2007), <i>Dendrocopos medius</i> (2005), <i>Ficedula albicollis</i> (2006), <i>Porzana parva</i> (2005), <i>Porzana porzana</i> (2005), <i>Sylvia nisoria</i> (2006)
Škocjanski zatok	<i>Charadrius alexandrinus</i> (2005-2007)
Snežnik - Pivka	<i>Alectoris graeca saxatilis</i> (2007), <i>Aquila chrysaetos</i> (2007), <i>Bonasa bonasia</i> (2006), <i>Caprimulgus europaeus</i> (2005), <i>Crex crex</i> (2005, 2007), <i>Dendrocopos leucotos</i> (2007), <i>Gyps fulvus</i> (2005-2007), <i>Lullula arborea</i> (2005-2006), <i>Strix uralensis</i> (2005-2007), <i>Sylvia nisoria</i> (2005-2007), <i>Tetrao urogallus</i> (2007)
Ljubljansko barje	<i>Ciconia ciconia</i> (2005-2007), <i>Crex crex</i> (2005-2007), <i>Sylvia nisoria</i> (2007)
Krakovski gozd – Šentjernejsko polje	<i>Aquila pomarina</i> (2005-2007), <i>Ciconia ciconia</i> (2005-2007), <i>Dendrocopos medius</i> (2005, 2007), <i>Ficedula albicollis</i> (2006), <i>Lanius minor</i> (2005-2007)
Trnovski gozd – južni rob in Nanos	<i>Alectoris graeca saxatilis</i> (2006-2007), <i>Bubo bubo</i> (2005), <i>Ciconia ciconia</i> (2005-2006), <i>Falco peregrinus</i> (2005), <i>Gyps fulvus</i> (2005-2006), <i>Lullula arborea</i> (2006)
Kočevsko - Kolpa	<i>Strix uralensis</i> (2005-2007)
Reka - dolina	<i>Crex crex</i> (2006-2007), <i>Porzana porzana</i> (2005)
Kras	<i>Alectoris graeca saxatilis</i> (2007), <i>Bubo bubo</i> (2005), <i>Emberiza hortulana</i> (2005-2007), <i>Gyps fulvus</i> (2005), <i>Lullula arborea</i> (2005), <i>Otus scops</i> (2006), <i>Sylvia nisoria</i> (2005)

4.1.2 Raziskovalne dejavnosti in projekti

Raziskovalne dejavnosti in projekte, ki se nanašajo na vrste iz Direktive o pticah, izvajajo zlasti nevladne naravovarstvene organizacije (predvsem DOPPS), upravljalci zavarovanih območij, Nacionalni inštitut za biologijo in Biotehniška fakulteta – Oddelek za biologijo in Oddelek za gozdarstvo in obnovljive gozdne vire Univerze v Ljubljani, Oddelek za biologija Fakultete za naravoslovje in matematiko Univerze v Mariboru, večinoma v obliki diplomskih, magistrskih in doktorskih nalog). Raziskovalne dejavnosti so bile pogosto tudi del LIFE, Phare in Interreg projektov - v tem poglavju (točka 2.2) so predstavljeni tisti projekti, ki so bili v obdobju 2005-2007 začeti, v teku ali zaključeni.

Raziskovalne dejavnosti, vezane na vrste z Direktive o pticah

Rezultat raziskovalnih dejavnosti, katerih predmet so bile vrste iz Direktive o pticah in njihovi habitati, so diplomske, magistrske in doktorske naloge ter članki. Izbor objav iz obdobja 2005-2007 je predstavljen v Prilogi 2, še obsežnejši nabor člankov pa je na voljo v reviji *Acrocephalus* ter preko sistema COBISS (<http://www.cobiss.si/>; bibliografije raziskovalcev) in preko sistema SICRIS (<http://sicris.izum.si/>).

V Krajinskem parku Sečoveljske soline so v letu 2006 pričeli z barvnim obročkanjem beločelih deževnikov, ki bo dalo odgovor glede paritvenega sistema (monogamen ali poliginičen), zvestobe gnezdišču in preživetja (<http://www.kpss.si/novice/1221>).

Projekti

Opisi raziskovalnih dejavnosti in rezultati so predstavljeni v končnih poročilih posameznega projekta (v primerih, kjer je projekt že zaključen). V Prilogi 3 so naštetih projekti, ki so oziroma bodo vsaj del svojih aktivnosti namenili tudi varstvu ptic in njihovih habitatov.

4.2 Izobraževanje, informiranje in komuniciranje v zvezi z varstvom ptic

4.2.1 Izobraževanje

V sklopu izobraževalnih aktivnosti je ZRSVN za različne deležnike ter splošno javnost pripravil informativna predavanja in predstavitve Posebnih območij varstva (SPA).

Predstavitve v zvezi z varstvom ptic so bile vključene tudi v programe drugih izobraževalnih dogodkov (naravoslovni tabori). Veliko izobraževalnih aktivnosti je bilo organiziranih za šolajočo se mladino. Treba je poudariti, da se izobraževanje o Posebnih območjih varstva prepleta z izobraževanjem o Naturi 2000, zato je razmejitev težavna.

Tudi zaposleni na ZRSVN so se udeleževali izobraževanj in tako izpopolnjevali svoje znanje o Naturi 2000.

4.2.2 Informiranje

Za potrebe informiranja predvsem splošne javnosti in ključnih deležnikov je ZRSVN pripravil večje število prispevkov v lokalne medije (časopisni članki, radijske in televizijske oddaje). Izdano je bilo večje število publikacij, namenjenih predstavitvi območij, pomembnih za ptice. Informiranje o SPA je kontinuiran proces in se zelo prepleta z informiranjem o Posebnih ohranitvenih območjih (pSCI).

4.2.3 Komuniciranje

Ministrstvo za okolje in prostor je v letu 2007 prenovilo spletno stran www.natura2000.gov.si, kjer so predstavljena SPA območja in vrste ter vse študije, ki jih je naročilo ali pripravilo Ministrstvo. Izvedlo je tudi dva nagradna kviza⁴

Leta 2005 je ZRSVN izvedel **144** različnih predstavitev Nature 2000 različnim deležnikom, leta 2006 **123**, leta 2007 pa **110**. Pregled pomembnejših dejavnosti na področju izobraževanja, informiranja in komuniciranja v zvezi z varstvom ptic je predstavljen v tabeli 4.

DOPPS je v tem obdobju organiziral več kot 50 vodenih izletov in približno 30 predavanj.

Ob pripravi Operativnega programa - Programa upravljanja območij Natura 2000 je Ministrstvo za okolje in prostor izvedlo tri delavnice, dve sta bili namenjeni deležnikom⁵, ena pa je bila posvečena komunikaciji, na njej so sodelovali strokovnjaki.

⁴ <http://www.natura2000.gov.si/index.php?id=163>, <http://www.natura2000.gov.si/index.php?id=201>.

⁵ [http://www.natura2000.gov.si/index.php?id=87&tx_ttnews\[tt_news\]=99&tx_ttnews\[backPid\]=50](http://www.natura2000.gov.si/index.php?id=87&tx_ttnews[tt_news]=99&tx_ttnews[backPid]=50)

V letu 2007 se je zaključilo več Phare projektov⁶, tudi za območja, pomembna za ptice, ki so jih izvajalci komunikacijsko močno podpirali in so bili medijsko odmevni.

Pregled pomembnejših dejavnosti na področju izobraževanja, informiranja in komuniciranja v zvezi z varstvom ptic je predstavljen v prilogi 5.

5 BESEDILA TEMELJNIH PREDPISOV NACIONALNE ZAKONODAJE, SPREJETIH NA PODROČJU, KI GA UREJA TA DIREKTIVA (18. ČLEN).

Besedila temeljnih predpisov nacionalne zakonodaje, sprejetih na področju, ki ga ureja ta direktiva so uradno posredovana Evropski komisiji v postopkih notifikacij sprememb zakonodaje, ki se nanaša na to direktivo. V obdobju, ki ga pokriva to poročilo je bilo notificiranih nekaj sprememb, ki so v Prilogi 6.

⁶ <http://www.natura2000.gov.si/index.php?id=148>

PRILOGA 1 - OHRANITVENO STANJE VRST

1.1 OHRANITVENO STANJE VRST V SPA

1.1.1 Izhodišča pri določanju ohranitvenega stanja

Podatki (predvsem o populacijski dinamiki in velikosti habitatov, ponekod pa tudi o razširjenosti vrst) so kljub monitoringu, ki poteka od leta 2004 in ga izvaja DOPPS, za večino vrst preskromni. To še zlasti velja za gozdne in nekatere splošno razširjene vrste, ki na večini SPA sploh niso bile vključene v monitoring, da bi lahko njihovo ohranitveno stanje opredelili tako, kot to določa 1(i). člen Direktive o habitatih. Za slednje bi potrebovali daljše časovne nize na istih popisnih ploskvah in boljšo pokritost vrst ter SPA z monitoringom.

Pri določanju ohranitvenega stanja so bili uporabljeni naslednji viri:

- Aleš, K. (2005): Populacijska dinamika in gnezditvena biologija pribe *Vanellus vanellus* na Ljubljanskem barju. Diplomsko delo, Univerza v Ljubljani, Biotehniška fakulteta, Oddelek za biologijo.
- Božič, L. (2003): Mednarodno pomembna območja za ptice Slovenije 2. Predlogi Posebnih zaščiteneh območij (SPA) v Sloveniji. Monografija DOPPS št. 2. Društvo za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije, Ljubljana.
- Božič, L. & B. Rubinič (2004): Strokovna izhodišča za vzpostavljanje omrežja Natura 2000. Notranja conacija habitatov kvalifikacijskih vrst ptic (Snežnik-Pivka). Društvo za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije, Ljubljana, februar 2004.
- Božič, L. (2005): Populacija kosca *Crex crex* na Ljubljanskem barju upada zaradi zgodnje košnje in uničevanja ekstenzivnih travnikov. *Acrocephalus* 26 (124): 255-272.
- Božič, L. & B. Rubinič (2005): Monitoring populacij izbranih vrst ptic. Januarsko štetje vodnih ptic (IWC). Tretje vmesno poročilo, april 2005. Društvo za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije, Ljubljana.
- Božič, L. (2006a): Rezultati januarskega štetja vodnih ptic leta 2006 v Sloveniji. *Acrocephalus* 27 (130-131): 160-167.
- Božič, L. (2006b): Popis gnezdilke rečne struge in upravljalne smernice za kvalifikacijske vrste ptic na območju Natura 2000 SI5000011 Drava. Končno poročilo v okviru projekta Trajnostno upravljanje območja reke Drave (Phare čezmejno sodelovanje Slovenija/Avstrija 2003 – Čezmejno ohranjanje biotske raznovrstnosti in trajnostni razvoj). Naročnik: Mariborska razvojna agencija, Maribor. Društvo za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije, Ljubljana.
- Denac, D. (2003): Upad populacije in sprememba rabe tal v lovnem habitatu rjavega srakoperja *Lanius collurio* v Šturmovcih (SV Slovenija). *Acrocephalus* 24 (118): 97-102.
- Denac, D. (2006): Resource-dependent weather effect in the reproduction of the white stork *Ciconia ciconia*. *Ardea* 94 (2): 233-240.
- Denac, D. (2007): Populacijska dinamika repaljščice (*Saxicola rubetra*) v mozaiku nižinskih habitatnih tipov. Doktorska disertacija, Univerza v Mariboru, Fakulteta za naravoslovje in matematiko, Oddelek za biologijo.
- Denac, K., Gulič, J. & A. Hudoklin (2008): Conacija SPA območij 2006 - 2008. http://www.zrsvn.si/sl/informacija.asp?id_meta_type=62&id_informacija=612, Zavod RS za varstvo narave.
- Figelj, A. (2008): Delo severno primorske sekcije. *Svet ptic* 14 (3): 21-22.
- Figelj, J., Kmecl, P. & T. Mihelič (2008): Pašni poskus in usmeritve za pašo na Krasu. Zaključno poročilo. Projekt INTERREG IIIA Slovenija – Italija 2000-2006 »Natura 2000 za boljšo kakovost življenja (Natura Primorske)«. Društvo za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije, Ljubljana.
- Gulič, J., Kotar, M., Čas, M. & M. Adamič (2003): Ovrednotenje vegetacijske primernosti habitata ruševca (*Tetrao tetrix* L.) na Pohorju. *Zbornik gozdarstva in lesarstva* 71: 41-69.

- Gulič, J. (2008): Vpliv heterogenosti krajinske matice na disperzijo in povezanost habitata ruševca (*Tetrao tetrix* L.) v severovzhodni Sloveniji. Doktorska disertacija, Univerza v Ljubljani, Biotehniška fakulteta, Oddelek za gozdarstvo in obnovljive gozdne vire.
- Kmecl, P. & T. Šetina (2008): Popis velikega skovika *Otus scops* na Krasu v letu 2006. Zaključno poročilo. Projekt INTERREG IIIA Slovenija – Italija 2000-2006 »Natura 2000 za boljše kakovost življenja (Natura Primorske)«. Društvo za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije, Ljubljana.
- Koce, U. & B. Rubinič (2005): Conacija notranjih habitatov kvalifikacijskih vrst ptic. Conacija območij Natura 2000: Dravinjska dolina, Krakovski gozd – Šentjernejsko polje, Ljubljansko barje, Kozjansko – Dobrava – Jovsi in Kras. Vmesno poročilo, junij 2005. Društvo za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije, Ljubljana.
- Koce, U., Božič, L. & T. Mihelič (2006): Notranja conacija habitatov kvalifikacijskih vrst ptic na območjih Natura 2000. Conacija območij Natura 2000: Reka – dolina, Slovenske gorice – doli, Banjšic, Goričko, Mura, Drava, Cerknjsko jezero, Nanoščica – porečje in Trnovski gozd – južni rob in Nanos. Končno poročilo, januar 2006. Društvo za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije, Ljubljana.
- Mihelič, T. (2007a): Novi podatki o pojavljanju kotorne *Alectoris graeca* na Volovji rebri (JZ Slovenija). *Acrocephalus* 28 (134): 119-125.
- Mihelič, T. (2007b): Poročilo monitoringa izbranih vrst ptic na Posebnih območjih varstva (SPA) na projektnih območjih Snežnik in Jelovica projekta LIFE04NAT/SI/000240 v letih 2005, 2006 in 2007. Poročilo, julij 2007. Društvo za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije, Ljubljana.
- Mihelič, T. (2008): Vpliv elektrovodov na številčnost velike uharice na Krasu. Zaključno poročilo. Projekt INTERREG IIIA Slovenija – Italija 2000-2006 »Natura 2000 za boljše kakovost življenja (Natura Primorske)«. Društvo za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije, Ljubljana.
- Mohorič, M. (2003): Natura 2000 - predlog posebnega zaščenega območja. Strokovne podlage - Trnovski gozd. Ljubljana, oktober 2003.
- Perušek, M. (2006): Vpliv ekoloških in nekaterih drugih dejavnikov na razširjenost izbranih vrst ptic v gozdovih Kočevske. Magistrsko delo. Biotehniška fakulteta, Oddelek za gozdarstvo in obnovljive gozdne vire.
- Polak, S. (2000): Mednarodno pomembna območja za ptice v Sloveniji. Monografija DOPPS št. 1. Društvo za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije, Ljubljana.
- Remec, I.Ž. (2007): Gnezditvena ekologija velikega škurha (*Numenius arquata*) na Ljubljanskem barju. Diplomsko delo. Biotehniška fakulteta, Oddelek za biologijo.
- Rubinič, B., Božič, L., Denac, D. & T. Mihelič (2004): Monitoring populacij izbranih vrst ptic. Rezultat popisov v sezoni 2004. Drugo vmesno poročilo, september 2004. Društvo za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije, Ljubljana.
- Rubinič, B., Mihelič, T. & L. Božič (2005): Monitoring populacij izbranih vrst ptic. Rezultat popisov v sezoni 2005. Četrto vmesno poročilo, september 2005. Društvo za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije, Ljubljana.
- Rubinič, B., Božič, L., Denac, D. & P. Kmecl (2006): Monitoring populacij izbranih vrst ptic. Rezultat popisov v gnezditveni sezoni 2006. Vmesno poročilo, september 2006. Društvo za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije, Ljubljana.
- Rubinič, B. & L. Božič (2007): Monitoring populacij izbranih vrst ptic 2006/07. Rezultati popisa beloglavega jastreba jeseni 2006 in januarskega štetja vodnih ptic (IWC) 2007. Končno poročilo, marec 2007. Društvo za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije, Ljubljana.
- Rubinič, B., Mihelič, T., Denac, D. & T. Jančar (2007): Poročilo monitoringa izbranih vrst ptic na posebnih območjih varstva (SPA). Rezultati popisov v gnezditveni sezoni 2007. Poročilo, oktober 2007. Društvo za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije, Ljubljana.
- Rubinič, B., Božič, L., Denac, D. & P. Kmecl (2007): Poročilo monitoringa izbranih vrst ptic na posebnih območjih varstva (SPA). Rezultati popisov v gnezditveni sezoni 2007. Končno poročilo, november 2007. Društvo za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije, Ljubljana.

- Škornik, I. (2005): Naravovarstveni monitoring Sečoveljskih solin v letu 2005. KPSS, Sečovelje.
- Škornik, I. (2007): Naravovarstveni monitoring Sečoveljskih solin 2006-2007. KPSS, Sečovelje.
- Štumberger, B. (2007): 20 let pobojev vodnih ptic na Ormoškem jezeru. Svet ptic 13 (1): 26.
- Tome, D., Sovinc, A. & P. Trontelj (2005): Ptice Ljubljanskega barja. Monografija DOPPS št. 3. Društvo za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije, Ljubljana. 417 str.

Posamezne ocene populacijskih velikosti, predvsem pa oceno stanja habitatov nekaterih vrst so prispevali:

- mag. Hrvoje Oršanič, ZGS, OE Brežice, SPA Kozjansko – Dobrava – Jovsi, SPA Krakovski gozd – Šentjernejsko polje, na sestanku dne 22.9.2008;
- mag. Mirko Perušek, ZGS, OE Kočevje, SPA Kočevsko – Kolpa, na sestanku dne 22.9.2008;
- Dejan Bordjan, Notranjski regijski park, SPA Cerkljansko jezero, elektronska pošta z dne 23.6.2008;
- Nataša Šalaja, NR Škocjanski zatok, SPA Škocjanski zatok, dopis z dne 30.6.2008,
- Iztok Škornik, KP Sečoveljske soline, SPA Sečoveljske soline, elektronska pošta z dne 26.6.2008;
- Borut Štumberger, DOPPS, SPA Drava, elektronska pošta z dne 6.6.2008.

V pričujoče poročilo so vključene tudi dopolnitve osnutka poročila, ki so jih pripravili:

- Tome, D., Vrezec, A., Denac, D. & U. Koce (2008): Dopolnitve osnutka poročila po direktivi o pticah za obdobje 2005-2007. Poročilo, december 2008. Nacionalni inštitut za biologijo, Ljubljana.
- Mihelič, T., Bordjan, D., Božič, L., Figelj A., Figelj, J., Jančar, T., Kmecl, P. & B. Rubinič (2008). Dopolnitve osnutka poročila po direktivi o pticah za obdobje 2005-2007. Poročilo, november 2008. Društvo za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije, Ljubljana.
- Janžekovič, F. (2008): Dopolnitve osnutka poročila po direktivi o pticah za obdobje 2005-2007. Poročilo, november 2008. Univerza v Mariboru, Fakulteta za naravoslovje in matematiko, Maribor.

Na osnovi navedenih virov in lastnega poznavanja terena smo ohranitveno stanje pri posameznih vrstah opredelili kot:

ugodno:

- če podatki o populacijski dinamiki te vrste kažejo, da se sama dolgoročno ohranja kot preživetja sposobna sestavina svojih naravnih habitatov, in
- če se naravno območje razširjenosti vrste niti ne zmanjšuje niti se v predvidljivi prihodnosti verjetno ne bo zmanjšalo, in
- če obstaja in bo verjetno še naprej obstajal dovolj velik habitat za dolgoročno ohranitev njenih populacij

neugodno: če kakšna od zgornjih alinej zanesljivo ne drži

vprašljivo: stanja zaradi pomanjkljivih podatkov ni mogoče opredeliti

1.1.2 Ohranitveno stanje vrst v SPA

Ohranitveno stanje vseh vrst - 321 na 26 območjih SPA določenih z Uredbo o posebnih varstvenih območjih (območjih Natura 2000) (Uradni list RS, št. 49/2004) je obravnavano na

Dodatku A k Prilogi 1. Pojasnjujejo ga: populacijske ocene, rezultati monitoringa, ocene stanja habitata in ohranitveno stanjem vrst na posameznem SPA. Spodaj je podana razlaga vsebine posameznih stolpcev v Dodatku A k Prilogi 1:

ID SPA: identifikacijska številka SPA

Ime SPA: ime SPA

Koda vrste: Natura koda vrste (Standardni obrazec. Odločba komisije z dne 18. december 1996 o obliki informacij za predlagana območja Natura 2000 (97/266/ES). Uradni list Evropskih skupnosti, št. 107/1, 24.4.1997.)

SLO ime: slovensko ime vrste

LAT ime: latinsko ime vrste

Opis habitata: splošen opis habitata, v katerem vrsta prebiva, za območja z več podatki pa je habitat tudi prostorsko opredeljen

Velikost populacije (stanje SDF 29.4.2004): velikost populacije (gnězdeče, seleče, prezimujoče) na dan 29.4.2004, povzeto po Standard Data Form (SDF) (Standardni obrazec. Odločba komisije z dne 18. december 1996 o obliki informacij za predlagana območja Natura 2000 (97/266/ES). Uradni list Evropskih skupnosti, št. 107/1, 24.4.1997.)

Podatki o velikosti populacij v SDF so v povzeti iz strokovnih gradiv DOPPS:

- Polak, S. (2000): Mednarodno pomembna območja za ptice v Sloveniji. Monografija DOPPS št. 1. Društvo za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije, Ljubljana.
- Božič, L. & Kebe (2001): Opredelitev lokalitet, bistvenih za ohranjanje ugodnega ohranitvenega statusa ptic iz dodatka 1 Ptičje direktive in opredelitev predlogov SPA. Društvo za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije, Ljubljana.
- Božič, L. (2003): Strokovna izhodišča vzpostavljanja omrežja Natura 2000, Natančno določanje mej predlogov posebnih območij varstva (SPA).
- Božič, L. (2003): Mednarodno pomembna območja za ptice Slovenije 2. Predlogi Posebnih zaščiteneh območij (SPA) v Sloveniji. Monografija DOPPS št. 2. Društvo za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije, Ljubljana.

Monitoring DOPPS 2004-2007 - popolni census: podatki monitoringa vrst, pri katerih je bila populacija prešteta v celoti

Monitoring DOPPS 2004-2007 - vzorčne ploskve/transekti: podatki monitoringa vrst, ki so bili pridobljeni na vzorčnih ploskvah in ne predstavljajo velikosti populacije na celem SPA

Ostali viri populacijskih velikosti: podatki o velikostih populacij, pridobljeni iz drugih virov (projekt Trajnostno upravljanje območja reke Drave, diplomske naloge, doktorske disertacije, članki, podatki upravljavcev zavarovanih območij, inventar mednarodno pomembna območja za ptice Slovenije - IBA itd.)

Velikost cone vrste na SPA (ha): velikost cone posamezne vrste na SPA, kot jo je opredelili (Božič & Rubinič 2004, Koce & Rubinič 2005, Koce *et al.* 2006) oziroma ZRSVN (Denac *et al.* 2008).

Velikost potencialnega habitata glede na rabo tal 2007 (ha): ocena velikosti primernehabitata glede na rabo tal 2007 (MKGP 2008), izračunana le za vrste, ki so omenjene v Programu razvoja podeželja 2004-2006 (Ur.l. RS, št. 116/2004) in 2007-2013 (MKGP 2007) ter dogovorjene z MOP na sestanku dne 10.7.2008. Velikost primernehabitata za

posamezno vrsto je bila izračunana na osnovi določenih kod rabe tal, ki so predstavljene v tabeli 1. Opozoriti je treba, da gre pri tem podatku za zelo grobo oceno velikosti primernega habitata, v kateri so zaradi samega načina zajema rabe vključeni tudi neprimerni predeli za vrste. Kot primer navajamo kodo rabe 1300 (trajni travniki in pašniki), v kateri so zajeti tako intenzivno kot ekstenzivno gojeni travniki, pri čemer so intenzivni travniki za marsikatero vrsto iz tabele 1 povsem neprimeren življenjski prostor, ekstenzivni travniki pa so zanje pomembno gnezdišče in/ali prehranjevališče. Podatek v tem stolpcu je torej zelo grobo merilo za spremljanje stanja habitata – s primerjavo med leti je možno slediti le, kako se zmanjšuje/povečuje delež neke rabe (npr. travnikov), o sami kvaliteti oziroma primernosti teh travnikov za vrste pa iz podatkov rabe ne moremo sklepati.

Tabela 1: Kode rabe tal iz leta 2007 (MKGP 2008), ki predstavljajo potencialni ali dejanski habitat posamezne vrste

Vrsta	Koda rabe								
	1300	5000	6000	1300	1321	3000	4220	7000	
<i>Alectoris graeca</i>	1300	5000	6000						
<i>Ciconia ciconia</i>	1100	1130	1222	1300	1321	3000	4220	7000	
<i>Circus cyaneus</i>	1100	1130	1300	1410	4100				
<i>Coracias garrulus</i>	1100	1130	1222	1300	1410	1500	2000	3000	
<i>Coturnix coturnix</i>	1100	1300	1321						
<i>Crex crex</i>	1300	1321	1410						
<i>Emberiza hortulana</i>	1130	1300	1410	1500	5000	6000			
<i>Gallinago gallinago</i>	1321	4100	4210	4220	7000				
<i>Jynx torquilla</i>	1100	1130	1211	1222	1230	1240	1300	1410	1500
<i>Lanius collurio</i>	1100	1130	1222	1300	1410	1500	5000		
<i>Lanius minor</i>	1100	1130	1222	1240	1300	1410	1500	3000	
<i>Locustella naevia</i>	1300	1321	1410	1500	5220				
<i>Lullula arborea</i>	1130	1300	1410	1500	5000				
<i>Numenius arquata</i>	1300	1321	4100	4220					
<i>Otus scops</i>	1130	1222	1300	1410	1420	1500	3000		
<i>Phoenicurus phoenicurus</i>	1100	1130	1222	1240	1300	1500	1800	3000	
<i>Saxicola rubetra</i>	1321	1300	1410						
<i>Sylvia communis</i>	1300	1321	1410	1500	4100	4220			
<i>Sylvia nisoria</i>	1300	1321	1410	1500					
<i>Upupa epops</i>	1100	1130	1222	1300	1410	1500	3000	5000	
<i>Vanellus vanellus</i>	1100	1300	1321						

Ocena stanja habitata: ocena stanja habitata, povzeta po različnih virih ali po poznavanju terena s strani zaposlenih na ZRSVN

Grožnje: potencialne in dejanske grožnje za vrsto na posameznem SPA

Ohranitveno stanje: ohranitveno stanje vrste (za kategorije glej poglavje B, točka 1)

OPAN - varstveni ukrepi: varstveni ukrepi za vrsto na posameznem SPA, kot so definirani v Operativnem programu upravljanja območij Natura 2000 za obdobje 2007-2013 (Bibič 2007).

Dodani varstveni ukrepi (DOPPS, NIB): v okviru dopolnitev, ki sta jih pripravila NIB (2008), DOPPS (2008), so bili v primeru posameznih vrst predlagani še dodatni varstveni ukrepi.

K Dodatku A k Prilogi 1 je treba dodati še nekaj opomb:

1. Števena območja pri januarskem štetju vodnih ptic (IWC) (npr. števno območje Mura in Drava) obsegajo večjo površino, kot pa je zgolj SPA, vendar je bilo glede na obliko oddanih

podatkov nemogoče določiti točna števila preštetih ptic zgolj za območje SPA. Podatki IWC se na terenu resda zbirajo ločeno za posamezne odseke tekočih voda in za posamezna stoječa vodna telesa, niso pa v teh ločenih enotah tudi oddani naročniku. Tako so npr. podatki za Sečoveljske in Strunjanske soline zbirani ločeno, v poročilu pa oddani v združeni obliki. Ponekod se da števna območja zožiti na površino, ki približno, ne pa povsem, ustreza SPA oziroma še bolj IBA. To smo naredili za SPA Drava in Mura (z izjemo leta 2004, kjer so bili podatki oddani le za števna območja in se jih ne da podrobneje razčleniti). Podatki so v Dodatku A k Prilogi 1 (stolpec »Monitoring DOPPS 2004-2007 - popolni cenzus«) po posameznih letih predstavljeni za celo števno območje in nato za ožji del, ki bolje ustreza mejam IBA. Za ožji del so navedene kategorije, po katerih so bili povzeti rezultati štetja – razlago kratic kategorij najdete v poročilih IWC za 2005 in 2007 (za IWC 2005: Božič & Rubinič (2005) in sicer v Prilogi II na listu »IWC 2005 – odseki«, za IWC 2006 in 2007 pa v Rubinič & Božič (2007) – legenda k Tabeli 3).

2. Podatki monitoringa, navedeni v Dodatku A k Prilogi 1, ponekod niso skladni s podatki, navedenimi v poročilih monitoringa DOPPS 2004-2007, saj je pri pripravi teh poročil ponekod prišlo do napak, ki pa smo jih z DOPPS razrešili - pravilni so torej podatki monitoringa, podani v Dodatku A k Prilogi 1.

3. Podatki upravljalca KPSS se v primeru beločelega deževnika in navadne čigre v nekaterih letih malenkostno razlikujejo od podatkov v poročilih monitoringa DOPPS. DOPPS je namreč podatke za ti dve vrsti prejel od upravljalca KPSS pred koncem gnezditvene sezone, zato v njihovih poročilih niso zajeta nadomestna in druga legla ali morebitno naknadno propadla legla - natančnejši so podatki KPSS (Škornik 2005 in 2007).

1.1.3 Kratek povzetek Dodatka A k Prilogi 1

Ohranitveno stanje je bilo podano za 321 vrst na 26 SPA. Za tri vrste na SPA Drava (sivka in mali ponirek, čopasta črnica) smo na željo MOP podali tudi ohranitveno stanje za obdobje prezimovanja.

Ugodno ohranitveno stanje je bilo ugotovljeno v primeru **69 vrst (22%)** ptic na 22 SPA.

Neugodno ohranitveno stanje je bilo določeno v primeru **62 vrst (19%)** na 19 SPA. Najbolj zaskrbljujoče je stanje nekaterih ptic kmetijske krajine. Zaradi intenzifikacije kmetijstva, v nekaterih primerih pa tudi opuščanja rabe, je bilo ocenjeno neugodno ohranitveno stanje v primeru v 13 vrst na SPA Snežnik – Pivka, Reka – dolina, Slovenske gorice - doli, Goričko, Mura, Drava, Krakovski gozd – Šentjernejsko polje, Ljubljansko barje, Cerknjsko jezero, Planinsko polje in Kras. Najbolj problematična je intenzifikacija kmetijstva, še zlasti zgodnja košnja, pretirano gnojenje, zmanjševanje deleža travnikov in mokrišč, s čimer se krčita obseg in kakovost habitatov. To se odraža na upadajočih populacijskih trendih kosca, velikega škurha, repaljščice in pribe. V primeru velikega skovika, črnočelega srakoperja in pisane penice je kot dodaten negativen vpliv zabeleženo tudi siromašenje mozaične kulturne krajine (npr. izginjanje mejic, grmišč) in izginjanje travniških sadovnjakov. Zlatovranko in južno postovko že štejemo med izumrle vrste. Problematično je tudi zaraščanje oziroma opuščanje rabe suhih travnikov, s čimer se zmanjšuje habitat kotorne, rjave cipe in vrtnega strnada.

Med gozdnimi vrstami ptic izstopa problematika gozdnih kur (gozdni jereb, divji petelin, ruševca) ter belohrbtega in triprstega detla v SPA Jelovica, Pohorje, Kočevsko-Kolpa in Trnovski gozd. Ključen vzrok upadanja populacij v primeru navedenih vrst je krčenje in fragmentacija habitatov. Populacije gozdnih kur upadajo zaradi zaraščanja košenic, planin, gozdnih robov, krčenja in degradacije značilnega habitatov, neuskkljenosti z lovskimi upravljaljskimi načrti (LUN) in motenj, ki jih povzročata množični turizem in rekreacija. Upadanje populacij belohrbtega in triprstega detla je posledica krčenja habitatov, ki ga predstavljajo gozdovi z velikim deležem odmrle lesne mase.

Neugodno ohranitveno stanje je bilo zabeleženo tudi pri več vrstah, vezanih na sladkovodne habitate in mokrišča v okviru SPA Reka – dolina, Mura, Drava, Krakovski gozd – Šentjernejsko polje in Cerkniško jezero. Najbolj zaznaven vpliv oziroma posledice so pustile regulacije nižinskih rečnih odsekov in njihovih pritokov. Z regulacijo brežin se so se zmanjšale gnezdilne možnosti breguljke in vodomca, s spremembo rečne dinamike navadne čigre, rečnega galeba in vodomca, z degradacijo prodišč pa malega deževnika in malega martinca. Zaraščanje mrtvic in izsuševanje mokrišč je neugodno vplivalo na grahasto tukalico, malo tukalico, čapljico ter rečnega in trstnega cvrčalca. Prezimujočo populacijo njivskih gosi na SPA Drava je zdesetkal lov s hrvaške strani Ormoškega jezera. Populacije nekaterih gnezdečih vrst rac, ponirkov in pobrežnikov na SPA Cerkniško jezero nihajo zlasti zaradi okoljskih dejavnikov, npr. upada nivoja vode v obdobju gnezdenja.

Zaradi naravnih dejavnikov (močna neurja v času gnezdenja, plenilci) nihajo tudi populacije male in navadne čigre v SPA Sečoveljske soline.

Vprašljivo ohranitveno stanje je bilo ugotovljeno v primeru **190 (59%) vrst** na 25 SPA. Ocene ni bilo mogoče opredeliti zaradi pomanjkljivih podatkov. Za 13 vrst na 9 SPA podatki o velikosti populacije niso obstajali niti v času opredeljevanja IBA oz. SPA, v primeru ostalih pa ne razpolagamo z aktualnimi podatki monitoringa, iz katerih bi se dalo sklepati na njihovo ohranitveno stanje.

1.2 OHRANITVENO STANJE VRST NA OZEMLJU CELOTNE SLOVENIJE

Ugodno ohranitveno stanje vrst na ozemlju celotne Slovenije lahko ocenimo iz dostopnih podatkov za obdobje 2005-2007 (izjemoma še za 2004). Za nekaj vrst je mogoče sklepati o njihovi širitvi/ krčitvi areala v Sloveniji oziroma o spremembah velikosti nacionalne populacije, dostikrat pa le o spremembah številčnosti na posameznih območjih. V veliko pomoč bo novi atlas gnezdil Slovenije, ki ga pripravlja DOPPS, na osnovi katerega bodo spremembe velikosti populacij vseh gnezdil ter velikosti njihovega areala glede na izhodiščno stanje (Geister 1995) bolj razvidna. V Dodatku B k Prilogi 1 so navedeni podatki o nacionalnih velikostih populacij vrst z Uredbe o Natura 2000 območjih (Ur.l. RS, št. 49/2004), ki praviloma sodijo med bolj poznane vrste. Velikosti nacionalnih populacij so povzete po Sovinc (1994), Geister (1995) in BirdLife (2004). Kjer je bilo na podlagi recentnih podatkov mogoče sklepati o spremembah areala ali velikosti nacionalnih populacij teh vrst, je to zapisano v stolpcu »Spremembe areala in velikosti populacije« v Dodatku B k Prilogi 1, povzeto pa je tudi spodaj pod točko 1 v tem poglavju. Za ostale vrste, ki niso navedene v Uredbi o posebnih varstvenih območjih (območjih Natura) (Uradni list RS, št. 49/2004), je podatkov o spremembah areala in populacijske velikosti v obdobju 2005-2007 bistveno manj, podani so v tem poglavju pod točko 2. Več zaključkov o teh vrstah bo mogoče izpeljati v naslednjem poročevalskem obdobju (2008-2010), ko bo že izdan nov atlas gnezdil.

1.2.1 Vrste z Uredbe o Natura 2000 območjih

- **Rakar**: populacija rakarja v Dragi pri Igu, kjer je najpomembnejše gnezdišče te vrste na Ljubljanskem barju, upada (Božič I.A. 2006).
- **Mali martinec**: populacija malega martinca na SPA Drava, ki je najpomembnejše območje za to vrsto v Sloveniji, je med leti 2003 in 2006 upadla zaradi obsežnih vodnogospodarskih del na zgornji Dravi (Božič 2006).
- **Kotorna**: populacija kotorne je zadnjih deset let povsod po Sloveniji v izrazitem upadu z morebitno izjemo zahodnih Julijskih Alp in Breginjskega Stola (Rubinić *et al.* 2006).
- **Žličarica**: gnezdenje vrste na Cerkniškem jezeru, najpomembnejšem območju vrste v Sloveniji, je negotovo zaradi velikega nihanja in hitrega odtekanja vode v spomladanskem času (DOPPS 2008).
- **Mlakarica**: spremembe areala in velikosti populacije - podatki IWC (2002-2008) kažejo na zmeren upad številčnosti na najpomembnejšem območju v Sloveniji – reki Dravi. Prihodnja

štetja bodo pokazala, ali gre le za kratkotrajne spremembe, ali resnično za populacijsko nazadovanje (DOPPS 2008).

- **Reglja:** gnezdenje vrste na Cerkniskem jezeru je negotovo zaradi velikega nihanja in hitrega odtekanja vode v spomladanskem času (DOPPS 2008).

Njivska gos: prezimujoča populacija njivske gosi v Sloveniji je zaradi lova in preganjanja na Ormoškem jezeru, kjer je bilo prenočišče te vrste, z nekaj 1000 osebkov upadla na okoli 150 osebkov (Božič & Rubinič 2005, Štumberger 2007).

- **Planinski orel:** spremembe areala in velikosti populacije. Na območju SPA Jelovica je populacija upadla iz 1-2 gnezdečih parov na 0-1 gnezdeči par. Vrsta tam ne gnezdi več redno. Domnevno zaradi izgubljanja primernih odprtih lovnih površin zaradi zaraščanja planin (DOPPS 2008).

- **Mali klinkač:** v obdobju 2005-2007 je najverjetneje prenehal gnezditi v Krakovskem gozdu. Leta 2007 opažanja niso potrdila njegove prisotnosti (Rubinič *et al.* 2007b), kar hkrati pomeni najverjetneje izginotje vrste na ozemlju RS.

- **Sivka:** spremembe areala in velikosti populacije. Trend prezimujoče populacije na najpomembnejšem območju v Sloveniji – reki Dravi, v obdobju 2002-2008 je sicer pozitiven, vendar številčnost še vedno daleč pod nivojem iz prve polovice 90-ih let (DOPPS 2008).

- **Čopasta črnica:** spremembe areala in velikosti populacije. Trend prezimujoče populacije (podatki IWC) na najpomembnejšem območju v Sloveniji – reki Dravi, tako v obdobju 2002-2008 kot tudi dolgoročen (od prve polovice 90-ih let dalje), je izrazito negativen (DOPPS 2008).

- **Kostanjevka:** je bila do leta 2003 kot gnezdilka znana le za Cerknisko jezero (1-5 parov), kjer je njeno gnezdenje negotovo zaradi velikega nihanja in hitrega odtekanja vode v spomladanskem času. V zadnjih letih pa je kolonizirala tudi lagune za odpadno vodo Tovarne sladkorja Ormož (2-3 para) (Štumberger, elektronska pošta z dne 31.1.2008) ter vodni zadrževalnik Medvedce (3-5 parov) (Božič & Mihelič 2006). Slednji je tako najpomembnejše območje za to globalno ogroženo vrsto v Sloveniji, zaradi česar je BirdLife območje maja 2008 potrdil kot 27. slovenski IBA (IBA Črete) (DOPPS 2008).

- **Gozdni jereb:** populacija gozdnega jereba v Sloveniji upada (Mihelič 2004).

- **Velika uharica:** velika uharica je bila v obdobju 2005-2007 najdena tudi v alpskem svetu Slovenije (Rubinič *et al.* 2006) ter na vzhodu Slovenije, kar pa je predvsem posledica boljše raziskanosti in ne dejanske razširitve areala vrste (Mihelič, elektronska pošta z dne 18.7.2008).

- **Zvonec:** spremembe areala in velikosti populacije. Trend prezimujoče populacije (podatki IWC) na najpomembnejšem območju v Sloveniji – reki Dravi, tako v obdobju 2002-2008, kot tudi dolgoročen (od prve polovice 90-ih let dalje) izrazito negativen (DOPPS 2008).

- **Rjava cipa:** v obdobju 2005-2007 rjava cipa ni gneznila v Sečoveljskih solinah (Škornik 2007).

- **Beločeli deževnik:** v Sloveniji gnezdi le v Sečoveljskih solinah in Škocjanskem zatoku. Populacija v Sečoveljskih solinah se je po letu 2005 povečala, kar je posledica ustreznega upravljanja s habitatom te vrste (Škornik 2007). V Škocjanskem zatoku so bila renaturacijska dela za vzpostavitev primernih gnezdišč zaključena šele leta 2007, pričakuje se povečanje populacije vrste (Rubinič *et al.* 2007b).

- **Mali deževnik:** spremembe areala in velikosti populacije. Problematični so predvsem vodnogospodarski posegi, zaradi katerih je vse manj optimalnih, visokih prodišč, ki omogočajo uspešno gnezdenje malega deževnika na SPA Drava, ki je najpomembnejše območje za to vrsto v Sloveniji (DOPPS 2008).

- **Bela štoklja:** v obdobju 2005-2007 je razširila svoj gnezditveni areal v Sloveniji in sicer proti zahodu (Rubinič *et al.* 2007b).

- **Zlatovranka:** v letu 2006 je izginila z ozemlja Slovenije kot gnezdilka (Rubinič *et al.* 2006).

- **Kosec:** spremembe areala in velikosti populacije: Populacija kosca v Sloveniji je bila v obdobju 2005-2007 (336 pojočih samcev na 8 SPA) precej pod tisto iz leta 1999 (498 samcev na 8 SPA). Zlasti izrazit upad številčnosti je bil zabeležen na Ljubljanskem barju ter na nekaterih manjših SPA (Reka - dolina, Planinsko polje, Snežnik-Pivka) (Rubinič *et al.* 2007b).

- **Velika bela čaplja:** prezimujoča populacija velike bele čaplje v Sloveniji se povečuje (Božič & Rubinič 2005, Tome *et al.* 2005), posamezni osebki pa ostajajo pri nas tudi v poletnem času.

- **Južna postovka:** spremembe areala in velikosti populacije. V Sloveniji verjetno izumrla vrsta, saj v zadnjih letih ni poznan noben primer gnezdenja vrste (DOPPS 2008).

- **Vrtni strnad:** populacija vrtnega strnada je na Krasu, ki je najpomembnejše območje za to vrsto v Sloveniji (tam gnezdi večina slovenske populacije), v zadnjih letih doživela močan upad številčnosti (Rubinič *et al.* 2007b).

- **Mali muhar:** v letih 2005-2007 je bila pri Kamniški Bistrici in Kamniški Beli odkrita številčna populacija malega muharja (Božič & Mihelič 2006, Rubinič *et al.* 2007a), zaradi česar je ZRSVN na pobudo DOPPS na MOP v začetku oktobra 2007 posredoval predlog, da se malega muharja doda na Uredbo o posebnih varstvenih območjih (območjih Natura 2000) kot kvalifikacijsko vrsto za SPA Kamniško-Savinjske Alpe in vzhodne Karavanke ter da se ustrezno razširi meje tega SPA.

- **Kozica:** gnezdenje kozice na Cerkniškem jezeru, ki je najpomembnejše območje za to vrsto v Sloveniji, v obdobju 2005-2007 ni bilo potrjeno oziroma je negotovo (Bordjan, elektronska pošta z dne 23.6.2008), na drugih lokacijah, omenjenih v Geister (1995) pa kozica ne gnezdi več.

- **Belorepec:** spremembe areala in velikosti populacije. V letu 2007 sta bili ob Dravi zaradi sekanja v času gnezditvene sezone uničeni dve gnezdi (Štumberger, elektronska pošta z dne 6.6.2008). V letu 2005 je bilo najdeno gnezdo v Krakovskem gozdu (Figelj 2007), ki pa je glede na podatke lokalnih gozdarjev in lovcev tam že vrsto let. V letu 2008 je bilo v IBA Črete (ki še ni opredeljeno kot Natura 2000 območje) odkrito gnezdo belorepca; glede na to, da se belorepec na tem območju zadržuje vsaj že od l. 1995 in da je gnezdo videti staro, verjetno gnezdi že vrsto let (Bordjan os.komunikacija) (DOPPS 2008).

- **Polojnik:** spremembe areala in velikosti populacije: Populacija polojnika je bila med leti 2004 in 2007 do nekajkrat večja kot v oceni BirdLife 2004 (5-32 parov), tako na račun povečanja v Sečoveljskih solinah (do 100 gnezdečih parov, Škornik ustno) kot na Ormoških lagunah (do 19 parov leta 2007, DOPPS neobjavljeno).

- **Rumenonogi galeb**

Spremembe areala in velikosti populacije: Edino gnezdišče rumenonogega galeba pri nas je v Sečoveljskih solinah. Gnezdeča populacija se je zaradi plenjenja (lisice, kune) zmanjšala z 220 parov v letu 2005 na 70-80 parov v letih 2006-2007 (Škornik 2007). Rumenonogi galebi so leta 2007 prvič gnezdili v notranjosti Slovenije in sicer na strehi poslovne stavbe v Ljubljani (Rubinič ustno), gnezdenje na strehi hiše pa je bilo znano že iz leta 2002 za Izolo (Svet ptic, 2007, letnik 13, št. 1). V Ljubljani rumenonogi galebi gnezdijo najmanj od leta 2002. V letih 2004 do 2007 je na različnih stavbah v Ljubljani gnezdilo 3 do 5 parov rumenonogih galebov (Rubinič ustno).

- **Črnoglavi galeb:** v letu 2006 je bila potrjena prva gnezditvev črnoglavega galeba v Sloveniji in sicer v mešani koloniji navadne čigre ter rečnega galeba na Ptujskem jezeru (Božič & Denac, v pripravi).

- **Črnovrati ponirek:** spremembe areala in velikosti populacije. Poleg lokacij na katerih temelji ocena BirdLife 2004 – Ormoške lagune in mlake v Hrašah pri Ljubljani, je črnovrati ponirek v obdobju 2004-2007 gnezdil še na IBA Črete – oz. zadrževalniku Medvedce pri Pragerskem, 1 do 2 para (Bordjan v pripravi).

- **Mala tukalica:** vrsta ima na dveh izmed treh območij neugoden oziroma vprašljiv status (DOPPS 2008).

- **Grahasta tukalica:** vrsta ima na treh izmed štirih območij neugoden status (DOPPS 2008).

- **Navadna in mala čigra, rečni galeb ter breguljka:** populacije teh štirih vrst so v Sloveniji postale povsem odvisne od ustreznega človekovega upravljanja z njihovimi gnezdišči, ki ga na Dravi izvajajo prostovoljci DOPPS, v Sečoveljskih solinah pa zaposleni v Krajinskem parku Sečoveljske soline. V primeru prenehanja vzdrževanja primerne habitata bi se populacije vseh štirih vrst bodisi bistveno zmanjšale ali pa v celoti izginile iz Slovenije. Navadna čigra in rečni galeb na reki Dravi naseljujeta umetna gnezdišča (gnezdilni splavi,

umetni otoki, betonski podstavki daljnovodov), večinoma oblikovana posebej zanju, saj naravnih zaradi zajezev reke Drave ni več. Edino slovensko gnezdišče male čigre je v Sečoveljskih solinah. V obdobju 2005-2007 se je gnezdeča populacija te vrste sicer močno povečala (25-32 parov), vendar velik problem predstavljajo poletna neurja in plenilci, zaradi česar je gnezditveni uspeh nizek. Naselitev na nova peščena gnezdišča, urejena v letu 2006, so tako mali kot navadni čigri v KPSS v letu 2007 preprečili napadi sivih vran (Škornik 2007). Gnezdeča populacija breguljke se ohranja večinoma zaradi dela prostovoljcev DOPPS in zaradi izkopov gramoza in peska v bližini rek (DOPPS 2008).

- **Mali žagar:** Spremembe areala in velikosti populacije. Podatki IWC 2002-2008 kažejo na velik upad številčnosti na najpomembnejšem območju za to vrsto – reki Dravi, ki je tudi edino območje v Sloveniji na katerem se pojavlja večje število malih žagarjev. Zmanjšanje števila je bilo največje v zadnjih dveh štetjih. Prihodnja štetja bodo pokazala, ali gre le za kratkotrajne spremembe, ali resnično za populacijsko nazadovanje (DOPPS 2008).

- **Veliki žagar:** populacija prezimujočih velikih žagarjev se je v Sloveniji v zadnjih letih povečala. Najpomembnejše območje za to vrsto v Sloveniji je reka Drava, podatki IWC pa kažejo, da je za velike žagarje pomemben tudi alpski del Drave med Libeličami in Selnico ob Dravi in ne le del Drave, ki že ima status SPA (Božič & Mihelič 2006). ZRSVN je zato na MOP v začetku oktobra 2007 posredoval predlog, da se ustrezno razširi meje SPA Drava. Vrsta je poleg tega v obdobju 2005-2007 pričela gnezdit na Dravinji (Štumberger pisno, elektronska pošta z dne 8.11.2007) ter na Soči (Marušič 2007). To sta doslej - poleg Save pri Trbojskem jezeru - drugo in tretje znano gnezdišče v Sloveniji.

- **Čebelar:** v letu 2005 je prvič gnezdil v Sečoveljskih solinah (Škornik 2005 in <http://www.kpss.si/gospodarjineba/166>), vendar v letih 2006 in 2007 ni bil več opažen (Škornik 2007).

- **Veliki skovik:** za velikega skovika je ocena 800-1300 gnezdečih parov v Sloveniji (BirdLife 2004) najverjetneje pretirana, zlasti ob upoštevanju dejstev, da je bila na Krasu v letu 2006 ugotovljena manjša populacija od pričakovane in da je na Goričkem v letu 2007 prišlo do 35% zmanjšanja števila pojočih samcev v primerjavi z letom 2004 (Rubinič *et al.* 2006, Rubinič *et al.* 2007b).

- **Kormoran:** spremembe areala in velikosti populacije: V letu 2007 je bilo precej tradicionalno zasedenih prenočišč kormoranov praznih ali pa so imela majhno število kormoranov, domnevno zaradi nezakonitega preganjanja s strani ribičev (Rubinič & Božič 2007).

- **Triprsti detel:** zaradi zmanjševanja deleža jelke v sestojih (sušenje, način gospodarjenja) se je velikost primerne habitata za triprstega detla na Kočevskem skrčila, ta trend pa se pričakuje tudi v nadaljnjih letih (Perušek 2006).

- **Rjavovrati ponirek:** gnezdenje rjavovratega ponirka na edinem slovenskem gnezdišču, Cerkniskem jezeru, je zaradi naravnega nihanja vodostaja vsako leto negotovo (Bordjan, elektronska pošta z dne 23.6.2008).

- **Repaljščica:** populacija repaljščice na Ljubljanskem barju, ki je za to vrsto najpomembnejše območje v Sloveniji, se je zaradi sprememb v habitatu od leta 1996 do 2006 najverjetneje razpolovila in sedaj znaša le še okoli 1000 gnezdečih parov (Denac 2007). Poleg tega podatki štetja na Cerkniskem jezeru kažejo, da je bila populacijska ocena 530-880 parov (Kus Veenvliet 2002) precej pretirana - ocena za leto 2007 je med 150 in 200 pari (Bordjan, elektronska pošta z dne 23.6.2008).

- **Pisana penica:** v letih 2005-2007 je bila odkrita številčna populacija pisane penice na IBA Snežnik - Pivka, ki to območje po pomembnosti postavlja na prvo mesto v Sloveniji, medtem ko je bilo ugotovljeno, da na Krasu gnezdi bistveno manj pisanih penic od ocene iz leta 2003 (Božič 2003), kar je kombinacija dejanskega upada vrste in prvotne previsoke ocene (Rubinič *et al.* 2005, Rubinič *et al.* 2006, Rubinič *et al.* 2007b).

- **Mali ponirek:** Spremembe areala in velikosti populacije. Podatki IWC kažejo na zmeren upad številčnosti na reki Dravi, ki je najpomembnejše območje za prezimovanje vrste v Sloveniji (DOPPS 2008).

- **Ruševec:** V gorskem svetu SV Slovenije (Smrekovec, Raduha, Olševa, Peca) je bila populacija med leti 1997-2004 stabilna, medtem ko na masivih južneje (Uršlja gora, Pohorje, Košenjak) številčnost naglo upada (Gulič 2008).
- **Divji petelin:** na ozemlju celotne Slovenije je vrsta v upadanju; v alpskem svetu je aktivnih le še 44% rastišč, v dinarskem pa le še 33% (Purnat *et al.* 2007).
- **Rdečenogi martinec:** v letu 2005 jr prvič gnezdil v Sečoveljskih solinah (Škornik 2005 in <http://www.kpss.si/gospodarjineba/146>), vendar v letih 2006 in 2007 ni bil več opažen (Škornik 2007). Gnezdenje vrste na Cerkniskem jezeru je negotovo zaradi velikega nihanja in hitrega odtekanja vode v spomladanskem času (DOPPS 2008).
- **Priba:** populacija pribe je na Ljubljanskem barju, ki je najboljše območje za to vrsto v Sloveniji, upadla s 345 parov med leti 1990-1995 na 123 parov v 2002, upad se je nadaljeval tudi v letih 2003 in 2004, ko so bile pribe preštete na 8 vzorčnih ploskvah (2002: 93 parov, 2003: 64 parov, 2004: 55 parov) (Aleš 2005).
- **Črnočeli srakoper:** spremembe areala in velikosti populacije: Na najpomembnejšem območju v zadnjih desetih letih ni bilo velikih sprememb v številu gnezdečih parov; vrsta je v primerjavi s stanjem 15-20 let nazaj močno nazadovala, tako številčno kot v razširjenosti. V zadnjih desetih letih je povsem izginila iz SV Slovenije (DOPPS 2008). V letih 2006-2007 so bili v Vipavski dolini odkriti gnezdeči črnočeli srakoperji (Figelj 2008).

1.2.2 Ostale vrste

- **Poljska vrana:** leta 2004 je ponovno pričela gnezditi v Sloveniji in sicer pri Krškem, gnezdenje je bilo potrjeno tudi v letih 2005 in 2006 (Hudoklin 2007).
- **Sabljarka:** leta 2002 in 2005 je v Sečoveljskih solinah gnezdila sabljarka, kar sta prva podatka o gnezditvi te vrste za Slovenijo (Škornik 2005), vendar v letih 2006 in 2007 ni bila opažena (Škornik 2007).
- **Siva čaplja:** v letu 2007 je bila odkrita prva kolonija ob reki Krki in sicer na Dvoru (Potočar Korošec 2007).
- **Duplinska kozarka:** leta 2005 je v Sečoveljskih solinah gnezdila duplinska kozarka, kar je prvi podatek o gnezditvi za Slovenijo (Škornik 2005 in <http://www.kpss.si/gospodarjineba/109>), gnezditev je bila nato potrjena tudi v letu 2006 (Škornik 2007).
- **Siva gos:** leta 2007 je v Renških glinokopih gnezdila siva gos, kar je prvi podatek o gnezditvi za Slovenijo (http://www.ptice.org/index.php?option=com_content&task=view&id=68&Itemid=15).
- **Rjavoglavi srakoper:** ta sicer domnevno izumrla gnezdilka je leta 2004 gnezdila ob reki Dragonji (Svet ptic, 2006, letnik 12, št. 1).
- **Črnoglavi strnad:** junija 2006 je bil na podpeškem Krasu večkrat opazovan pojoči samec črnoglavega strnada, kar morda pomeni ponovno gnezditev te sicer izumrle vrste pri nas (Svet ptic, 2007, letnik 13, št. 1)
- **Črni škarnik:** v letu 2007 je bilo potrjeno gnezdenje v Vipavski dolini (Figelj 2008).

1.2.3 Ptice kmetijske krajine

V letu 2007 se je pričelo terensko spremljanje stanja ptic kmetijske krajine, na osnovi česar se bo določal t.i. FBI (Farmland Bird Index, indeks ptic kmetijske krajine). Pri pripravi metodologije je bilo kot indikatorskih za kmetijsko krajino izbranih 29 vrst (Denac *et al.* 2006): bela štoklja *Ciconia ciconia*, postovka *Falco tinnunculus*, jerebica *Perdix perdix*, kosec *Crex crex*, grivar *Columba palumbus*, divja grlica *Streptopelia turtur*, vijeglavka *Jynx torquilla*, zelena žolna *Picus viridis*, veliki skovik *Otus scops*, smrdokavra *Upupa epops*, čopasti škrganec *Galerida cristata*, poljski škrganec *Alauda arvensis*, hribski škrganec *Lullula arborea*, kmečka lastovka *Hirundo rustica*, rumena pastirica *Motacilla flava*, slavec *Luscinia megarhynchos*, pogorelček *Phoenicurus phoenicurus*, prosnik *Saxicola torquata*, repaljšica *Saxicola rubetra*, rjava penica *Sylvia communis*, rjavi srakoper *Lanius collurio*, škorec *Sturnus vulgaris*, poljski vrabec *Passer montanus*, grilček *Serinus serinus*, repnik *Carduelis cannabina*, lišček *Carduelis carduelis*, rumeni strnad *Emberiza citrinella*, plotni strnad

Emberiza cirulus in veliki strnad *Miliaria calandra*. Po prvih terenskih popisih v letu 2007 se je pokazalo, da je med ciljnimi vrstami nekaj takšnih, ki so zaradi svojih specifičnih ekoloških zahtev oziroma omejenosti na določene geografske regije ali tipe kmetijske krajine ter zaradi razlik v zgradbi kmetijske krajine med geografskimi regijami (alpski, panonski, sredozemski in dinarski svet) v Sloveniji bodisi 1) neprimerne kot indikatorji ali 2) neprimerne kot indikatorji na nivoju Slovenije, hkrati pa primerne kot indikatorji za posamezno geografsko regijo. Za nekatere vrste bodo njihovo primernost pokazali šele nadaljnji popisi. Med zgoraj naštetimi indikatorskimi vrstami kmetijske krajine je 12 takšnih, ki imajo na enem ali več SPA status kvalifikacijske vrste (bela štorclja, kosec, vijeglavka, veliki skovik, smrdokavra, hribski škrjanec, rumena pastirica, slavec, pogorelček, repaljščica, rjava penica, rjavi srakoper). Nekatere od teh se že spremlja v okviru monitoringa ptic na SPA (tabela 5), medtem ko je večina SPA zelo slabo pokrita s transekti za FBI, kar bi bilo glede na pomen teh območij za varstvo ptic smiselno v prihodnosti izboljšati (Božič 2007).

Viri (za poglavje 1.2 in Dodatek B k Prilogo 1):

- Aleš, K. (2005): Populacijska dinamika in gnezditvena biologija pribe *Vanellus vanellus* na Ljubljanskem barju. Diplomsko delo, Univerza v Ljubljani, Biotehniška fakulteta, Oddelek za biologijo.
- BirdLife International (2004): Birds in Europe: population estimates, trends and conservation status. BirdLife Conservation Series No. 12. BirdLife International, Cambridge.
- Božič, L. (2003): Mednarodno pomembna območja za ptice Slovenije 2. Predlogi Posebnih zaščiteneh območij (SPA) v Sloveniji. Monografija DOPPS št. 2. Društvo za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije, Ljubljana.
- Božič, L. (2006): Popis gnezdilke rečne struge in upravljalne smernice za kvalifikacijske vrste ptic na območju Natura 2000 SI5000011 Drava. Končno poročilo v okviru projekta Trajnostno upravljanje območja reke Drave (Phare čezmejno sodelovanje Slovenija/Avstrija 2003 – Čezmejno ohranjanje biotske raznovrstnosti in trajnostni razvoj). Naročnik: Mariborska razvojna agencija, Maribor. Društvo za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije, Ljubljana.
- Božič, L. (2007): Monitoring splošno razširjenih vrst ptic v letu 2007 za določitev slovenskega indeksa ptic kmetijske krajine. Končno poročilo. Naročnik: Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano. Društvo za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije, Ljubljana.
- Božič, L. & B. Rubinič (2005): Monitoring populacij izbranih vrst ptic. Januarsko štetje vodnih ptic (IWC). Tretje vmesno poročilo, april 2005. DOPPS, Ljubljana.
- Božič, L. & T. Mihelič (2006): Predlogi novih oziroma predlagane razširitve obstoječih Posebnih območij varstva (SPA). Dopis, naslovljen na ZRSVN, z dne 20.12.2006. DOPPS, Ljubljana.
- Božič, L. & D. Denac (v pripravi): Prvo gnezdenje črnoglavega galeba *Larus melanocephalus* v Sloveniji. *Acrocephalus*.
- Božič, I.A. (2006): Ribniki v dolini Drage pri Igu na Ljubljanskem barju. *Proteus* 69 (3): 109-118.
- Denac, K., Figelj, J. & T. Mihelič (2006): Strokovne podlage za določitev indeksa ptic kmetijske krajine (Farmland Bird Index) in njegovo spremljanje. Končno poročilo. Naročnik: Ministrstvo za okolje in prostor. Društvo za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije, Ljubljana.
- Denac, D. (2007): Populacijska dinamika repaljščice (*Saxicola rubetra*) v mozaiku nižinskih habitatnih tipov. Doktorska disertacija, Univerza v Mariboru, Fakulteta za naravoslovje in matematiko, Oddelek za biologijo.
- Figelj, A. (2007): Belorepec *Haliaeetus albicilla*. *Acrocephalus* 28 (134): 128.
- Figelj, A. (2008): Delo severno primorske sekcije. *Svet ptic* 14 (3): 21-22.
- Geister, I. (1995): Ornitološki atlas Slovenije. DZS, Ljubljana.

- Glasnovič, P. (2006): Rumenonogi galeb *Larus michahellis*. *Acrocephalus* 27 (128-129): 102.
- Gulič, J. (2008): Vpliv heterogenosti krajinske matice na disperzijo in povezanost habitata ruševca (*Tetrao tetrix* L.) v severovzhodni Sloveniji. Doktorska disertacija, Univerza v Ljubljani, Biotehniška fakulteta, Oddelek za gozdarstvo in obnovljive gozdne vire.
- Hudoklin, A. (2007): Poljska vrana *Corvus frugilegus* ponovno gnezdi v Sloveniji. *Acrocephalus* 28 (132): 35-36.
- Kus Veenvliet, J. (2002): Izbira habitata travniških ptic na Cerkniškem polju. Diplomsko delo. Univerza v Ljubljani, Biotehniška fakulteta, Oddelek za biologijo.
- Marušič, S. (2007): Veliki žagar *Mergus merganser*. *Acrocephalus* 28 (134): 128.
- Mihelič, T. (2004): Prezrti gozdni petelinček – gozdni jereb (*Bonasa bonasia*). *Svet ptic* 10 (3): 6-9.
- Potočar Korošec, T. (2007): Siva čaplja *Ardea cinerea*. *Acrocephalus* 28 (134): 127.
- Purnat, Z., Čas, M. & M. Adamič (2007): Problematika ohranjanja habitata divjega petelina *Tetrao urogallus* na Menini (osrednja Slovenija) in vpliv pašništva. *Acrocephalus* 28 (134): 105-118.
- Rubinič, B., Mihelič, T. & L. Božič (2005): Monitoring populacij izbranih vrst ptic. Rezultat popisov v sezoni 2005. Četrto vmesno poročilo, september 2005. Društvo za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije, Ljubljana.
- Rubinič, B., Božič, L., Denac, D. & P. Kmecl (2006): Monitoring populacij izbranih vrst ptic. Rezultat popisov v gnezditveni sezoni 2006. Vmesno poročilo, september 2006. Društvo za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije, Ljubljana.
- Rubinič, B. & L. Božič (2007): Monitoring populacij izbranih vrst ptic 2006/07. Rezultati popisa beloglavega jastreba jeseni 2006 in januarskega štetja vodnih ptic (IWC) 2007. Končno poročilo, marec 2007. Društvo za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije, Ljubljana.
- Rubinič, B., Mihelič, T., Denac, D. & T. Jančar (2007a): Poročilo monitoringa izbranih vrst ptic na posebnih območjih varstva (SPA). Rezultati popisov v gnezditveni sezoni 2007. Poročilo, oktober 2007. Društvo za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije, Ljubljana.
- Rubinič, B., Božič, L., Denac, D. & P. Kmecl (2007b): Poročilo monitoringa izbranih vrst ptic na posebnih območjih varstva (SPA). Rezultati popisov v gnezditveni sezoni 2007. Končno poročilo, november 2007. Društvo za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije, Ljubljana.
- Rubrika »Ptice naših krajev« v reviji *Svet ptic*
- Sovinc, A. (1994): Zimski ornitološki atlas Slovenije. Tehniška založba Slovenije, Ljubljana.
- Škornik, I. (2005): Naravovarstveni monitoring Sečoveljskih solin v letu 2005. KPSS, Sečovelje.
- Škornik, I. (2007): Naravovarstveni monitoring Sečoveljskih solin 2006-2007. KPSS, Sečovelje.
- Štumberger, B. (2007): 20 let pobojev vodnih ptic na Ormoškem jezeru. *Svet ptic* 13 (1): 26.
- Tome, D., Sovinc, A. & P. Trontelj (2005): Ptice Ljubljanskega barja. Monografija DOPPS št. 3. Društvo za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije, Ljubljana. 417 str.
- Trontelj, P. (2005): Srednji detel *Dendrocopos medius* in belovrati muhar *Ficedula albicollis*. *Acrocephalus* 26 (125): 109-110.

PRILOGA 2 - IZBOR OBJAV RAZISKAV O PTICAH IZ OBDOBJA 2005-2007

- Aleš, K. (2005): Populacijska dinamika in gnezditvena biologija pribe *Vanellus vanellus* na Ljubljanskem barju. Diplomsko delo. Ljubljana, Univerza v Ljubljani, Biotehniška fakulteta, Oddelek za biologijo.
- Bevk, D. (2007): Upadanje populacije divjega petelina v Škofjeloškem, Cerkljanskem in Polhograjskem hribovju. Diplomsko delo, Univerza v Ljubljani, Biotehniška fakulteta, Oddelek za biologijo.
- Bordjan, D. (2006a): Disperzija mladičev in dnevna počivališča lesne sove (*Strix aluco*) in kozače (*Strix uralensis*). Diplomsko delo, Univerza v Ljubljani, Biotehniška fakulteta, Oddelek za biologijo.
- Bordjan, D. (2006b): Dinamika pojavljanja velikega škurha (*Numenius arquata*) na zadrževalniku Medvedce (SV Slovenija). *Acrocephalus* 27 (130-131): 131-137.
- Bordjan, A. (2007): Vpliv zaraščanja Cerkniskega polja na ptice gnezdilke. Diplomsko delo, Univerza v Ljubljani, Biotehniška fakulteta, Oddelek za biologijo.
- Božič, L. (2005a): Populacija kosca *Crex crex* na Ljubljanskem barju upada zaradi zgodnje košnje in uničevanja ekstenzivnih travnikov. *Acrocephalus* 26 (124): 255-272.
- Božič, L. (2005b): Gnezditvena razširjenost in velikost populacije kosca *Crex crex* v Sloveniji leta 2004. *Acrocephalus* 26 (127): 171-179.
- Čas, M. (2006): Fluktuacije populacij divjega petelina (*Tetrao urogallus* L.) v odvisnosti od pretekle rabe tal in strukture gozdov v jugovzhodnih Alpah. Doktorska disertacija, Univerza v Ljubljani, Biotehniška fakulteta, Oddelek za gozdarstvo in obnovljive gozdne vire.
- Denac, D. (2006a): Resource-dependent weather effect in the reproduction of the white stork *Ciconia ciconia*. *Ardea* 94 (2): 233-240.
- Denac, D. (2006b): Chick shelters did not prevent raptor predation on chicks in a mixed common tern *Sterna hirundo* and black-headed gull *Larus ridibundus* colony in Slovenia. *Vogelwelt* 127 (3): 187-191.
- Denac, D. (2006c): Intraspecific exploitation competition as cause for density dependent breeding success in the white stork. *Waterbirds* 29 (3): 391-394.
- Denac, D. (2007): Populacijska dinamika repaljščice (*Saxicola rubetra*) v mozaiku nižinskih habitatnih tipov. Doktorska disertacija, Univerza v Mariboru, Fakulteta za naravoslovje in matematiko, Oddelek za biologijo.
- Denac, K. & T. Trilar (2006): Individual recognition of scops owls (*Otus scops*) by spectrographic analysis of their calls: a preliminary study. *Razprave SAZU, Razr. naravosl. vede* 47 (3): 87-97.
- Groznik Zeiler, K. (2005): Zgradba gozda na krajinski ravni z vidika ohranjanja biotske pestrosti na primeru žoln (Picidae) na Solčavskem. Doktorska disertacija, Univerza v Ljubljani, Biotehniška fakulteta, Oddelek za gozdarstvo in obnovljive gozdne vire.
- Kerček, M. (2005): Ptice akumulacije Medvedce. Diplomsko delo. Univerza v Mariboru, Pedagoška fakulteta, Oddelek za biologijo.
- Koce, U. (2005): Gnezditvena ekologija malega deževnika (*Charadrius dubius*) v Ljubljanski kotlini. Diplomsko delo, Univerza v Ljubljani, Biotehniška fakulteta, Oddelek za biologijo.
- Kuhar, B., Kalan, G. & F. Janžekovič (2006): Prehrana lesne sove *Strix aluco* na Kozjanskem (V Slovenija). *Acrocephalus* 27 (130-131): 147-154.

- Mihelič, T. & F. Genero (2005): Occurrence of Griffon Vulture *Gyps fulvus* in Slovenia in the period from 1980 to 2005. *Acrocephalus* 26 (125): 73-79.
- Mihelič, T. (2007): Novi podatki o pojavljanju katorne *Alectoris graeca* na Volovji rebri (JZ Slovenija). *Acrocephalus* 28 (134): 119-125.
- Pangerc, T. (2005): Frekvenca krmljenja mladičev pri repaljščici (*Saxicola rubetra*) in vpliv visokih steblik na lovni uspeh odraslih osebkov. Diplomsko delo, Univerza v Ljubljani, Biotehniška fakulteta, Oddelek za biologijo.
- Perušek, M. (2006): Vpliv ekoloških in nekaterih drugih dejavnikov na razširjenost izbranih vrt ptic v gozdovih Kočevske. Magistrsko delo. Biotehniška fakulteta, Oddelek za gozdarstvo in obnovljive gozdne vire.
- Polajnar, J. & D. Bordjan (2005): Sezonska dinamika števila sivih čapelj *Ardea cinerea* ob reki Savinji med Celjem in Zidanim Mostom (SV Slovenija): *Acrocephalus* 26 (127): 181-186.
- Purnat, Z., Čas, M. & M. Adamič (2007): Problematika ohranjanja habitata divjega petelina *Tetrao urogallus* na Menini (osrednja Slovenija) in vpliv pašništva. *Acrocephalus* 28 (134): 105-118.
- Remec, I.Ž. (2007): Gnezditvena ekologija velikega škurha (*Numenius arquata*) na Ljubljanskem barju. Diplomsko delo. Biotehniška fakulteta, Oddelek za biologijo.
- Tome, D. (2005): Travniske ornitocenoze dnevno aktivnih gnezdilcev v JZ Sloveniji. *Annales* 15 (1): 115-120.
- Tome, D. (2007): Rast mladičev repaljščice *Saxicola rubetra* na Ljubljanskem barju (osrednja Slovenija). *Acrocephalus* 28 (133): 51-55.
- Tome, D. (2007): Nest defense and some rare breeding events in long-eared owls (*Asio otus*). *Journal of raptor research* 41 (2): 170-173.
- Vrh Vrezec, P. (2005): Medvrstna teritorialnost med kozačo (*Strix uralensis*) in lesno sovo (*Strix aluco*). Diplomsko delo, Univerza v Ljubljani, Biotehniška fakulteta, Oddelek za biologijo.
- Vrh Vrezec, P. & Vrezec, A. (2006): Interspecific territorial vocal activity of the ural owl (*Strix uralensis*) towards tawny owl (*Strix aluco*), sympatric owl competitor: a playback experiment. *Razprave SAZU, Razr. naravosl. vede* 47 (3): 99-105.
- Vrezec, A. (2005): Marine and coastal birds of Slovenia: status, population size and conservation of Mediterranean action plan species. Str. 81-85. V: Aransay, N. (ur.). *Proceedings of the First symposium on the Mediterranean action plan for the conservation of marine and coastal birds*, Vilanova i la Geltrú, Spain, 17-19. november 2005.
- Vrezec, A. (2006): Ali je vzrok upada populacije jerebice *Perdix perdix* v Sloveniji prikrita kompeticija s fazanom *Phasianus colchicus*? *Acrocephalus* 27 (128-129): 73-81.
- Vrezec, A. (2007): The Ural owl (*Strix uralensis macroura*) - status and overview of studies in Slovenia. Str. 16-31. V: Müller, J., Scherzinger, W. & C. Moning (ur.). *European Ural owl workshop : Bavarian forest national park, Nationalpark Bayerischer Wald*.
- Vukelič, E. (2005): Vpliv načinov gospodarjenja s travišči na ptice gnezdilke Ljubljanskega barja. Diplomsko delo, Univerza v Ljubljani, Biotehniška fakulteta, Oddelek za biologijo.

PRILOGA 3 - PROJEKTI, POVEZANI Z VARSTVOM PTIC IN NJIHOVIH HABITATOV

LIFE

Pregled projektov je v *Kolar Planinšič & Lebez Lozej (ur.) (2007): Life III Narava v Sloveniji. Zbornik projektov. Ministrstvo za okolje in prostor, Ljubljana*

Načrt upravljanja in nujni ukrepi za ohranitev suhih travnišč na Vetrniku in Oslici (LIFE00 NAT/SLO/007223)

Varstvo ogroženih vrst in habitatov na območju bodočega Kraškega parka (LIFE02 NAT/SLO/008587) (<http://www.zrs-kp.si/projekti/life/OpisProjekta.html>)

Obnova in ohranjanje habitatov in ptic v naravnem rezervatu Škocjanski Zatok (LIFE00NAT/SLO/007226) (<http://www.skocjanski-zatok.org/index.php?idv=58>)

Ohranitev ogroženih vrst in habitatov v Krajinskem parku Sečoveljske soline (LIFE03NAT/SLO/000076) (<http://www.kpss.si/life/271>)

Vzpostavitev dolgoročnega varstva kosca (*Crex crex*) v Sloveniji (LIFE03NAT/SLO/000077) (<http://www.life-kosec.org/>)

NATURA 2000 v Sloveniji – upravljavski modeli in informacijski sistem (LIFE04NAT/SI/000240) (<http://www.zrsvn.si/life/sl/default.asp>)

Ohranjanje biotske raznovrstnosti reke Mure v Sloveniji (LIFE06NAT/SI/000066) (<http://www.biomura.si/default.aspx>)

Presihajoče Cerknjsko jezero (LIFE06NAT/SLO/000069) (<http://life.notranjski-park.si/>)

PHARE

Phare čezmejno sodelovanje Slovenija/Avstrija 2003

Pregled projektov je v *Zbornik sofinanciranih projektov, Phare Program čezmejnega sodelovanja Slovenija/Avstrija 2003; Čezmejno ohranjanje biotske raznovrstnosti in trajnostni razvoj, MOP in REC, 2006*

Ekološko-turistična obogatitev ribnika Vrbje (http://www.ribnik-vrbje.si/o_projektu)

Upravljanje z ribniki Podvinci in Velovlek (http://www.rec-lj.si/publikacije/REC_zbornik_Cezmejno_ohranjanje_biotske.pdf)

Trajnostno upravljanje območja reke Drave (http://www.rec-lj.si/publikacije/REC_zbornik_Cezmejno_ohranjanje_biotske.pdf)

Vzpostavitev mehanizmov varstva biodiverzitete Prekmurja (<http://www.rc-lendava.si/biodiverziteta.html>)

Krajinski park Topla (http://www.rec-lj.si/publikacije/REC_zbornik_Cezmejno_ohranjanje_biotske.pdf)

Poročilo po 12. členu Direktive 79/409/EGS o ohranjanju prosto živečih ptic o izvajanju te direktive v obdobju 2005-2007 - Republika Slovenija

Karavanke Natura 2000 (<http://www.karavanke.si/>)

Živeti z Naturo 2000 na Goričkem (http://www.rec-lj.si/publikacije/REC_zbornik_Cezmejno_oхранjanje_biotske.pdf)

INTERREG

Interreg Slovenija – Italija 2000-2006

Natura 2000 za boljšo kakovost življenja (<http://www.skocjanski-zatok.org/index.php?idv=58>)

Škocjanski zatok – učilnica v naravi za vsakogar (<http://www.skocjanski-zatok.org/index.php?idv=58>)

Interreg III A Slovenija - Madžarska – Hrvaška 2004-2006

Visokodebelni travniški sadovnjaki kot element ohranjanja biotske raznovrstnosti in estetske vrednosti krajine (<http://www.kozjanski-park.si/park/projekti/interreiiiavsd/>)

Interreg IIIA Slovenija – Avstrija 2000-2006

Ohranimo življenjski prostor ogroženim pticam (http://www.park-goricko.org/sl/informacije.asp?id_informacija=2432&id_jezik=0&id_tip1=9&id_tip2=1&id_tip3=0)

PRILOGA 4 – POROČILO O IZVAJANJU 9. ČLENA

Poročilo za leto 2005

REPUBLIC OF SLOVENIA
MINISTRY OF THE ENVIRONMENT
AND SPATIAL PLANNING

**Report on the implementation of the Directive 79/409/EC under the Article
9 for the year 2005**

Republic of Slovenia

June 2007

Report on the implementation of the Directive 79/409/EC under the Article 9 for the year 2005
Republic of Slovenia

Council Directive 79/409/EEC of 2 April 1979 on the conservation of wild birds

Implementation during the period 1.1.2005 to 31.12.2005

Member State: Slovenia

Full name of the institution: Ministry of the Environment and Spatial Planning

Name and title of the head of the institution: Janez Podobnik, Minister

Member of the ORNIS Committee: Andrej Bibič

Mailing address:

**Ministry of the Environment and Spatial Planning, Dunajska c. 48, PO Box 653, 1000 Ljubljana,
Slovenia**

Telephone: (+386) 1 47 87 400

Fax: (+386) 1 47 87 422

This report has been compiled by the Ministry of the Environment and Spatial Planning with contributions of the Environmental Agency of the Republic of Slovenia, the Slovenian Forestry Service and the Inspectorate of the Republic of Slovenia for hunting and fisheries.

Report on the implementation of the Directive 79/409/EC under the Article 9 for the year 2005
Republic of Slovenia

Table of Contents

1. Species subject to derogations covered by the directive (Art. 1, 5 & 7).....	4
2. Derogations from provisions of Articles 5, 6, 7 and 8 (Art. 9).....	4
3. Model of report according to article 9 of directive 79/409/EEC - derogations registered by Slovenia.....	5
4. List of abbreviations and acronyms used in the report	7

Report on the implementation of the Directive 79/409/EC under the Article 9 for the year 2005
Republic of Slovenia

1. SPECIES SUBJECT TO DEROGATIONS COVERED BY THE DIRECTIVE (ART. 1, 5 & 7)

The Directive requires Member States to derogate according to the Article 9 of the Directive from (Art. 5):

- a general system of protection for all species of birds referred to in Article 1,
- with exception of species referred to in Article 7.

The Article 1 relates to the conservation of all species of naturally occurring wild birds in the territory of the Republic of Slovenia, and on it 375 species of naturally occurring wild birds have been recorded and are currently recognised by the Rarities Committee at DOPPS – BirdLife Slovenia (Acrocephalus 106/107, 2001). From these 375 species 6 species are subject to Article 7 and managed in accordance with the Game and Hunting Act. The derogations according to the Article 9 therefore apply to the remaining 369 species.

2. DEROGATIONS FROM PROVISIONS OF ARTICLES 5, 6, 7 AND 8 (ART. 9)

Model of report according to Article 9 of Directive 79/409/EEC includes information from all permits, issued in the reporting period (01.01.2005-31.12.2005). It lists derogation numbers, year of the report, licensing authority, reasons for derogation, permitted activities, permitted methods, region concerned, species (or subspecies) concerned, N° of license granted or authorized persons, period for which license granted, number of individuals taken, date and remarks.

The conditions of risk and the circumstances of time and place under which such derogations have been granted, and the controls carried out are listed in the remarks section. The permit grants derogations according to the natural dynamics of Cormorant, not according to the reporting rules. The derogations were granted first until May 2005 and then once from September 2005 until May 2006. The realisation is reported for the period 01.01.2005-31.12.2005, and it includes the individuals concerned by a derogation issued in the year 2004 as well as the realisation of the 2005 permit by 31.12.2005. The individuals concerned by the 2005 permit, and realised in the year 2006, are reported in the 2006 report.

Report on the implementation of the Directive 79/409/EC under the Article 9 for the year 2005
Republic of Slovenia

3. MODEL OF REPORT ACCORDING TO ARTICLE 9 OF DIRECTIVE 79/409/EEC - DEROGATIONS REGISTERED BY SLOVENIA

Derogation N°: 35601-201/2005

Year: 2005

Licensing authority:

- Ministry of Environment and Spatial Planning
- Environmental Agency of the Republic of Slovenia

Reason for derogation¹: 42

Permitted activity²: 30

Permitted method³: BTH¹ Firearms

Region concerned: Slovenia (14 river strips)

Species (or subspecies) concerned: Cormorant (*Phalacrocorax carbo*)

N° of license granted or authorized persons: 1 license (35601-201/2005).

Period for which license granted: 28.12. 2004 - 31. 5. 2005
9. 9. 2005 - 31.5.2006

N° of individuals taken: 18 (in the period from 1. 1. 2005 to 31. 5. 2005 – 11 specimens and
from 9. 9. 2005 to 31.12. 2005 – 7 specimens)

Date: from 1. 1. 2005 to 31. 12. 2005

Remarks:

**The conditions of risk and the circumstances of time and place under which such
derogations may be granted**

Taking of specimens and disturbance allowed from defined places, during the flight of cormorants from roosts to feeding places or to places defined for taking the specimens. Taking of specimens and disturbance is forbidden on water accumulations of rivers. Time for taking the specimens is limited from September 2005 to March 2006 (few sites May 2006). No. of specimens taken shall not exceed 5% of locally

¹ See Annex I

² See Annex II

³ See Annex III

Report on the implementation of the Directive 79/409/EC under the Article 9 for the year 2005
Republic of Slovenia

present population of cormorants. In a case of an occurrence of higher numbers of wintering waterbirds other than cormorants the place defined for taking of specimens and disturbance has to be moved to a place less important for wintering of other waterbirds.

Taking of specimens and disturbance allowed by two methods:

- Method no. 1: establishing high density of defined places for keeping back cormorants at the beginning of a river valley with the aim to stop cormorants entering the valley or establishing defined places for keeping back cormorants at most vulnerable parts of water courses
- Method no. 2: establishing defined places for turning away cormorants along the whole water course where necessary (e.g. feeding sites, sites of regular over flight, fish spawning sites)

The controls carried out

Report form is a part of the permit, and legal persons obtaining the permit have to report back to the body issuing the administrative decision (permit) monthly or at the end of the period. The legal persons are also requested to keep evidences in accordance with hunting legislation.

Inspection and supervision of the implementation of the abovementioned administrative decision (permit) is carried out by the Inspectorate of the Republic of Slovenia for hunting and fisheries, the Inspectorate of the Republic of Slovenia for environment and nature and nature conservation wardens.

In two months after expiry of the permit the party has to submit a report to the body issuing the administrative decision (permit) on:

- list of sites of research or sampling,
- suggestions or conclusions on findings important for conservation of habitats and populations of protected bird species,
- published reports of reports to be published.

Inspection and supervision of the implementation of the abovementioned administrative decision is carried out by the Inspectorate of the Republic of Slovenia for hunting and fisheries, the Inspectorate of the Republic of Slovenia for environment and nature and nature conservation wardens.

2.3.3. Legal and natural person has to inform the body issuing the administrative decision (permit) on all changes regarding the specimens kept in captivity.

Inspection and supervision of the implementation of the abovementioned administrative decision is carried out by the Inspectorate of the Republic of Slovenia for hunting and fisheries, the Inspectorate of the Republic of Slovenia for environment and nature and nature conservation wardens.

4.

Report on the implementation of the Directive 79/409/EC under the Article 9 for the year 2005
Republic of Slovenia

LIST OF ABBREVIATIONS AND ACRONYMS USED IN THE REPORT

EU	European Union
EA	Environmental Agency of the Republic of Slovenia
MoESP	Ministry of Environment and Spatial Planning
SFS	Slovenian Forest Service

Government departments, agencies and institutes:

Ministry of Environment and Spatial Planning (MoESP)	http://www.mop.gov.si/
Environmental Agency of the Republic of Slovenia (EA)	http://www.arso.gov.si/
Slovenian Forest Service (SFS)	http://www.zgs.gov.si/

Poročilo po 12. členu Direktive 79/409/EGS o ohranjanju prosto živečih ptic o izvajanju te direktive v obdobju 2005-2007 - Republika Slovenija

Poročilo za leto 2006

REPUBLIC OF SLOVENIA
MINISTRY OF THE ENVIRONMENT
AND SPATIAL PLANNING

**Report on the implementation of the Directive 79/409/EC under the Article
9 for the year 2006**

Republic of Slovenia

May 2007

Report on the implementation of the Directive 79/409/EC under the Article 9 for 2006
Republic of Slovenia

Council Directive 79/409/EEC of 2 April 1979 on the conservation of wild birds

Implementation during the period 1.1.2006 to 31.12.2006

Member State: Slovenia

Full name of the institution: Ministry of the Environment and Spatial Planning

Name and title of the head of the institution: Janez Podobnik, Minister

Member of the ORNIS Committee: Andrej Bibič

Mailing address:

**Ministry of the Environment and Spatial Planning, Dunajska c. 48, PO Box 653, 1000 Ljubljana,
Slovenia**

Telephone: (+386) 1 47 87 400

Fax: (+386) 1 47 87 422

This report has been compiled by the Ministry of the Environment and Spatial Planning with contributions of the Environmental Agency of the Republic of Slovenia, the Slovenian Forestry Service and the Inspectorate of the Republic of Slovenia for hunting and fisheries.

**Report on the implementation of the Directive 79/409/EC under the Article 9 for 2006
Republic of Slovenia**

Table of Contents

1. Species subject to derogations covered by the directive (Art. 1, 5 & 7).....	4
2. Derogations from provisions of Articles 5, 6, 7 and 8 (Art. 9).....	4
3. Model of report according to Article 9 of Directive 79/409/EEC - derogations registered by Slovenia	5
4. List of abbreviations and acronyms used in the report.....	12

Report on the implementation of the Directive 79/409/EC under the Article 9 for 2006
Republic of Slovenia

1. SPECIES SUBJECT TO DEROGATIONS COVERED BY THE DIRECTIVE (ART. 1, 5 & 7)

The Directive requires Member States to derogate according to the Article 9 of the Directive from (Art. 5):

- a general system of protection for all species of birds referred to in Article 1,
- with exception of species referred to in Article 7.

The Article 1 relates to the conservation of all species of naturally occurring wild birds in the territory of the Republic of Slovenia, and on it 375 species of naturally occurring wild birds have been recorded and are currently recognised by the Rarities Committee at DOPPS – BirdLife Slovenia (Acrocephalus 106/107, 2001). From these 375 species 6 species are subject to Article 7 and managed in accordance with the Game and Hunting Act. The derogations according to the Article 9 therefore apply to the remaining 369 species.

2. DEROGATIONS FROM PROVISIONS OF ARTICLES 5, 6, 7 AND 8 (ART. 9)

Model of report according to Article 9 of Directive 79/409/EEC includes information from all permits, issued in the reporting period (01.01.2005-31.12.2005). It lists derogation numbers, year of the report, licensing authority, reasons for derogation, permitted activities, permitted methods, region concerned, species (or subspecies) concerned, N° of license granted or authorized persons, period for which license granted, number of individuals taken, date and remarks.

The conditions of risk and the circumstances of time and place under which such derogations have been granted, and the controls carried out are listed in the remarks section. The permit grants derogations according to the natural dynamics of Cormorant, not according to the reporting rules. The derogations were granted first until May 2006 and then once from September 2006 until May 2007. The realisation is reported for the period 01.01.2006-31.12.2006, and it includes the individuals concerned by a derogation issued in the year 2005 as well as the realisation of the 2006 permit by 31.12.2006. The individuals concerned by the 2006 permit, and realised in the year 2007, are reported in the 2007 report.

3. MODEL OF REPORT ACCORDING TO ARTICLE 9 OF DIRECTIVE 79/409/EEC - DEROGATIONS REGISTERED BY SLOVENIA

Derogation N°: 35601-201/2005, 35601-78/2006 Year: 2006

Licensing authority:

- Ministry of Environment and Spatial Planning
- Environmental Agency of the Republic of Slovenia

Reason for derogation¹: 42

Permitted activity²: 30

Permitted method³: BTH⁴ Firearms

Region concerned: Slovenia (14 river strips)

Species (or subspecies) concerned: Cormorant (*Phalacrocorax carbo*)

N° of license granted or authorized persons: 2 licenses (35601-201/2005, 35601-78/2006)

Period for which license granted: 9. 9. 2005 - 31.5.2006
24. 8. 2006 – 31. 5. 2007

N° of individuals taken: 10 (in the period from 1. 1. 2006 to 31. 5. 2006 – 7 specimens and from 24. 8. 2006 to 31.12. 2006 – 3 specimens)

Date: from 1. 1. 2006 to 31. 12. 2006

Remarks:

The conditions of risk and the circumstances of time and place under which such derogations may be granted

Taking of specimens and disturbance allowed from defined places, during the flight of cormorants from roosts to feeding places or to places defined for taking the specimens. Taking of specimens and disturbance is forbidden on water accumulations of rivers. Time for taking the specimens is limited from September 2006 to March 2006 (few sites May 2006). No. of specimens taken shall not exceed 5% of locally present population of cormorants. In a case of an occurrence of higher numbers of wintering waterbirds other than cormorants the place defined for taking of specimens and disturbance has to be moved to a place less important for wintering of other waterbirds.

Taking of specimens and disturbance allowed by two methods:

- Method no. 1: establishing high density of defined places for keeping back cormorants at the beginning of a river valley with the aim to stop cormorants

¹ See Annex I

² See Annex II

³ See Annex III

Report on the implementation of the Directive 79/409/EC under the Article 9 for the year 2006
Republic of Slovenia

entering the valley or establishing defined places for keeping back cormorants at most vulnerable parts of water courses

- Method no. 2: establishing defined places for turning away cormorants along the whole water course where necessary (e.g. feeding sites, sites of regular over flight, fish spawning sites)

The controls carried out

Report form is a part of the permit, and legal persons obtaining the permit have to report back to the body issuing the administrative decision (permit) monthly or at the end of the period. The legal persons are also requested to keep evidences in accordance with hunting legislation.

Inspection and supervision of the implementation of the abovementioned administrative decision (permit) is carried out by the Inspectorate of the Republic of Slovenia for hunting and fisheries, the Inspectorate of the Republic of Slovenia for environment and nature and nature conservation wardens.

In two months after expiry of the permit the party has to submit a report to the body issuing the administrative decision (permit) on:

- list of sites of research or sampling,
- suggestions or conclusions on findings important for conservation of habitats and populations of protected bird species,
- published reports of reports to be published.

Inspection and supervision of the implementation of the abovementioned administrative decision is carried out by the Inspectorate of the Republic of Slovenia for hunting and fisheries, the Inspectorate of the Republic of Slovenia for environment and nature and nature conservation wardens.

Legal and natural person has to inform the body issuing the administrative decision (permit) on all changes regarding the specimens kept in captivity.

Inspection and supervision of the implementation of the abovementioned administrative decision is carried out by the Inspectorate of the Republic of Slovenia for hunting and fisheries, the Inspectorate of the Republic of Slovenia for environment and nature and nature conservation wardens.

Report on the implementation of the Directive 79/409/EC under the Article 9 for the year 2006
Republic of Slovenia

Derogation N°: 35601-1228/2005 -9

Year: 2006

Licensing authority:

- Ministry of Environment and Spatial Planning
- Environmental Agency of the Republic of Slovenia

Reason for derogation⁴: 20

Permitted activity⁵: 20

Permitted method⁶: falconry, traps

Region concerned: Slovenia

Species (or subspecies) concerned: grey heron (*Ardea cinerea*), black headed gull (*Larus ridibundus*), lapwing (*Vanellus vanellus*) in buzzard (*Buteo buteo*)

N° of license granted or authorized persons: Issued by EA as a body of MoESP, based on statutory expert opinion of the IRSCN. The authorisation was given to the airport manager and Falconry association.

Period for which license granted: February 2006 do December 2007

N° of individuals taken: will be reported in 2008 report

Remarks:

The disturbance and capture of live specimens of the protected species was allowed under the following conditions: the specimens of the species *Buteo buteo* mustn't be captured in the period from March 15th to June 15th and must be released in the wild as soon as possible in the similar and equally food providing habitats. The license was limited on the period from February 2006 do December 2007.

After expiry of the permit the party has to submit a report to the body issuing the administrative decision (permit). The report must contain:

- the list of captured animals
- time and place of the capture
- the means that were used for the capture
- time and place of release of the animals
- publications and publications announcements in the expert article

Inspection and supervision of the implementation of the abovementioned administrative decision is carried out by the Inspectorate of the Republic of Slovenia for hunting and fisheries, the Inspectorate of the Republic of Slovenia for environment and nature and nature conservation wardens.

⁴ See Annex I

⁵ See Annex II

⁶ See Annex III

Report on the implementation of the Directive 79/409/EC under the Article 9 for the year 2006
Republic of Slovenia

Derogation N°: 35601-32/2006 - 4

Year: 2006

Licensing authority:

- Ministry of Environment and Spatial Planning
- Environmental Agency of the Republic of Slovenia

Reason for derogation⁷: 11, 12

Permitted activity⁸: 120

Permitted method⁹: By hand

Region concerned: Slovenia

Species (or subspecies) concerned: white stork (*Ciconia ciconia*)

N° of license granted or authorized persons: Issued by EA as a body of MoESP, based on statutory expert opinion of the IRSCN. The authorisation was given to a legal person (fire brigade).

Period for which license granted: measure must be carried out before March 25th

N° of individuals taken: 1 nest

Date: report still expected

Remarks:

The removal of the nest was allowed under next conditions:

- The measure must be carried out until March 25th or before the stork returns to the nest
- The plinth for a new nest must be put up on the nearby electric pole until March 25th
- An obstacle that won't allow the stork to rebuild the nest on the same spot must be set

One month after the license expiry the party has to submit a report to the body issuing the administrative decision (permit). The report must contain: realisation date and description of the intervention, the new location of the nest.

Inspection and supervision of the implementation of the abovementioned administrative decision is carried out by the Inspectorate of the Republic of Slovenia for hunting and fisheries, the Inspectorate of the Republic of Slovenia for environment and nature and nature conservation wardens.

⁷ See Annex I

⁸ See Annex II

⁹ See Annex III

Report on the implementation of the Directive 79/409/EC under the Article 9 for the year 2006
Republic of Slovenia

Derogation N°: 35601-25/2006 - 4

Year: 2006

Licensing authority:

- Ministry of Environment and Spatial Planning
- Environmental Agency of the Republic of Slovenia

Reason for derogation: 11, 12

Permitted activity: 80, 120

Permitted method: Scaring devices (a jet of water)

Region concerned: Slovenia

Species (or subspecies) concerned: grey heron (*Ardea cinerea*)

N° of license granted or authorized persons: Issued by EA as a body of MoESP, based on statutory expert opinion of the IRSCN. The authorisation was given to a legal person (ZOO of Ljubljana).

Period for which license granted: April to December 2006

N° of individuals taken: report still expected

Date: report still expected

Remarks:

The disturbance of animals and removal of the nests was allowed on the region of ZOO of Ljubljana in the period from April to December 2006 under the next conditions:

- the measure must be carried out in the time of avian influenza spreading endangerment
- grey herons must be prevented to have access to the food of the captive birds in the ZOO
- the scaring of the birds (with the jet of water) should be carried out near their nesting colony

One month after the license expiry the party has to submit a report to the body issuing the administrative decision (permit). The report must contain: the number of removed nests and date and duration of the scaring.

Inspection and supervision of the implementation of the abovementioned administrative decision is carried out by the Inspectorate of the Republic of Slovenia for hunting and fisheries, the Inspectorate of the Republic of Slovenia for environment and nature and nature conservation wardens.

Report on the implementation of the Directive 79/409/EC under the Article 9 for the year 2006
Republic of Slovenia

Derogation N°: 35601-13/2006 - 2, 35601-64/2006 – 2, 35601-137/2006 - 2 Year: 2006

Licensing authority:

- Ministry of Environment and Spatial Planning
- Environmental Agency of the Republic of Slovenia

Reason for derogation: 51

Permitted activity: 51, 50

Permitted method: nets, by hand

Region concerned: Slovenia

Species (or subspecies) concerned: white stork (*Ciconia ciconia*), grey heron (*Ardea cinerea*), raven (*Corvus corax*), yellow legged gull (*Larus cachinnans*), golden eagle (*Aquila chrysaetos*)

N° of license granted or authorized persons: Issued by EA as a body of MoESP, based on statutory expert opinion of the IRSCN. The authorisation was given to a natural and legal person (ZOO of Ljubljana).

Period for which license granted: until the death of each specimen

N° of individuals taken: *Ciconia ciconia* – 2 specimens, *Ardea cinerea* – 1 sp., *Corvus corax* – 1 sp., *Larus cachinnans* – 2 sp. in *Aquila chrysaetos* – 1sp.

Date: year 2006

Remarks:

Keeping in captivity is allowed until the death of the animal under the next conditions:

- the animals must have appropriate living conditions and proper nursing
- the animals must be marked according to the rules

The party must inform the body issuing the administrative decision (permit) about the death of the animal in captivity.

Inspection and supervision of the implementation of the abovementioned administrative decision is carried out by the Inspectorate of the Republic of Slovenia for hunting and fisheries, the Inspectorate of the Republic of Slovenia for environment and nature and nature conservation wardens.

Report on the implementation of the Directive 79/409/EC under the Article 9 for the year 2006
Republic of Slovenia

Derogation N°: 35601-120/2006 – 2, 35601-254/2005 -2 Year: 2006

Licensing authority:

- Ministry of Environment and Spatial Planning
- Environmental Agency of the Republic of Slovenia

Reason for derogation: 51

Permitted activity: 70

Permitted method: By hand

Region concerned: Slovenia

Species (or subspecies) concerned: eagle owl (*Bubo bubo*) black grouse (*Tetrao tetrix*)

N° of license granted or authorized persons: Issued by EA as a body of MoESP. The authorisation was given to a legal person (Slovenian Museum of Natural History).

Period for which license granted: /

N° of individuals taken: *Bubo bubo* – 1 specimen and *Tetrao tetrix* – 1 specimen

Date: year 2006

Remarks:

The possession of a death specimen is allowed under the following condition: specimen must be used for the purpose of study exhibition or collection in museum activity.

The party must inform the body issuing the administrative decision (permit) about the removal of the dead specimen from their collection.

Inspection and supervision of the implementation of the abovementioned administrative decision is carried out by the Inspectorate of the Republic of Slovenia for hunting and fisheries, the Inspectorate of the Republic of Slovenia for environment and nature and nature conservation wardens.

Report on the implementation of the Directive 79/409/EC under the Article 9 for the year 2006
Republic of Slovenia

3. LIST OF ABBREVIATIONS AND ACRONYMS USED IN THE REPORT

EU	European Union
EA	Environmental Agency of the Republic of Slovenia
MoESP	Ministry of Environment and Spatial Planning
SFS	Slovenian Forest Service

Government departments, agencies and institutes:

Ministry of Environment and Spatial Planning (MoESP)	http://www.mop.gov.si/
Environmental Agency of the Republic of Slovenia (EA)	http://www.arso.gov.si/
Slovenian Forest Service (SFS)	http://www.zgs.gov.si/

Poročilo po 12. členu Direktive 79/409/EGS o ohranjanju prosto živečih ptic o izvajanju te direktive v obdobju 2005-2007 - Republika Slovenija

Poročilo za leto 2007

REPUBLIKA SLOVENIJA

MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN PROSTOR

Poročilo o izvajanju 9. člena Direktive 79/409/EGS v letu 2007

Republika Slovenija

Marec 2009

Poročilo o izvajanju 9. člena Direktive 79/409/EGS v letu 2007
Republika Slovenija

Direktiva Sveta 79/409/EGS z dne 2. aprila 1979 o ohranjanju prosto živečih ptic

Izvajanje v obdobju 1.1.2005 to 31.12.2007

Država članica: Slovenija

Polno ime ustanove: Ministrstvo za okolje in prostor

Ime in priimek vodje institucije: Karl Erjavec, Minister

Član Odbora ORNIS: Andrej Bibič

Poštni naslov:

Ministrstvo za okolje in prostor, Dunajska c. 48, 1000 Ljubljana, Slovenija

Telefon: : (+386) 1 47 87 400

Faks: : (+386) 1 47 87 422

Poročilo je bilo pripravljeno s strani Ministrstva za okolje in prostor na osnovi prispevkov Agencije RS za okolje in Zavoda za gozdove Slovenije.

Poročilo o izvajanju 9. člena Direktive 79/409/EGS v letu 2007
Republika Slovenija

Kazalo

1. Vrste, ki so predmet odstopanj od določil Direktive o pticah (1., 5. & 7. člen)	4
2. Odstopanja od določil 5., 6., 7. in 8. člena	4
3. Model poročanja v skladu z 9. členom Direktive 79/409/EEC – odstopanja dovoljena s strani Republike Slovenije	5

Poročilo o izvajanju 9. člena Direktive 79/409/EGS v letu 2007
Republika Slovenija

1. VRSTE, KI SO PREDMET ODSTOPANJ OD DOLOČIL DIREKTIVE O PTICAH (1., 5. & 7. ČLEN)

V skladu z 9. členom Direktive o pticah države članice urejajo odstopanja od določb 5. člena v primerih splošnega sistema varstva vseh vrst ptic iz 1. člena, z izjemo vrst, določenih na osnovi 7. člena.

Direktiva se nanaša na ohranjanje vseh prosto živečih ptic, naravno prisotnih na evropskem ozemlju držav članic. V tej definiciji je vključen teritorij celotne Republike Slovenije, na katerem je bilo do leta 2001 zabeleženih 375 vrst prosto živečih ptic (Božič 2001¹) oz. 369 vrst brez namerno spuščениh vrst oziroma ubežnic, ki imajo v državi gnezdečo populacijo (kategorija C; sem spadajo tudi vrste iz kategorije C iz drugih držav) oz. negnezdečih vrst, ki nedvomno izvirajo iz ujetništva (kategorija E). Po letu 2001 je bilo opaženih še 9 novih vrst.

Od naštetih jih vrst je 6 vrst predmet lova v skladu z določili 7. člena Direktive. Odstopanja se tako nanašajo na preostale vrste.

2. ODSTOPANJA OD DOLOČIL 5., 6., 7. IN 8. ČLENA

Poročilo je pripravljeno v skladu z modelom poročanja, ki ga je pripravila Evropska komisija in vključuje

Dovoljenje za odvzem iz narave in vznemirjanje osebkov vrste veliki kormoran (*Phalacrocorax carbo*) je izdano ob upoštevanju naravne dinamike pojavljanje te vrste v Sloveniji, ne glede na obdobje poročanja. Dovoljen je odvzem iz narave (v dovoljenju izdanem leta 2006) do maja 2007 in nato v dovoljenju izdanem v letu 2007 od septembra 2007 in število osebkov v dovoljenem odvzemu se nanaša obakrat na celotno sezono. Dejanski odvzem iz narave v prilogi je sporočan za celotno leto 2007. Odvzem osebkov, dovoljenih z dovoljenjem iz leta 2007 in izvedenim v letu 2008 bodo sporočeni v poročilu za leto 2008.

¹ http://www.dlib.si/documents/znanstveni_clanki/acrocephalus/pdf/URN_NBN_SI_doc-3WWMCNAQ.pdf

3. MODEL POROČANJA V SKLADU Z 9. ČLENOM DIREKTIVE 79/409/EEC – ODSTOPANJA DOVOLJENA S STRANI REPUBLIKE SLOVENIJE

1) Razlogi za odvzem (9.1 a do c),

- 1.1. Razlog za odvzem iz narave in vznemirjanje zavarovane vrste je varstvo sladkovodnih vrst rib (*Pisces*).
- 1.2. Razlog za odvzem iz narave je preprečevanje resne škode na živini.
- 1.3. Razlog za vznemirjanje zavarovanih vrst je znanstveno raziskovanje.
- 1.4. Razlog za vznemirjanje zavarovanih vrst je znanstveno raziskovanje.
- 1.5. Razlog za posedovanje v naravi najdenega poginulega osebkca je zbiranje eksponatov za izobraževalne namene.
- 1.6. Razlog za vznemirjanje zavarovanih vrst je znanstveno raziskovanje.
- 1.7. Razlog za vznemirjanje zavarovanih vrst je znanstveno raziskovanje.
- 1.8. Razlog za vznemirjanje zavarovanih vrst je znanstveno raziskovanje.
- 1.9. Razlog za vznemirjanje zavarovanih vrst je znanstveno raziskovanje.
- 1.10. Razlog za vznemirjanje zavarovanih vrst je znanstveno raziskovanje.

2) obravnavane vrste,

- 2.1. Dovoljen je bil odvzem iz narave in vznemirjanje osebkov vrste veliki kormoran (*Phalacrocorax carbo*).
- 2.2. Dovoljen je bil odvzem iz narave krokarja (*Corvus corax*).
- 2.3. Dovoljeno je bilo ujetje, vznemirjanje in začasen odvzem iz narave živih osebkov zavarovanih vrst ptic (*Aves*).
- 2.4. Dovoljeno je bilo ujetje, vznemirjanje in začasen odvzem iz narave živih osebkov zavarovanih vrst ptic (*Aves*).
- 2.5. Dovoljenje je bilo izdano za osebek vrste mala uharica (*Asio otus*).
- 2.6. Dovoljeno je bilo ujetje, vznemirjanje in začasen odvzem iz narave živih osebkov zavarovanih vrst ptic (*Aves*).
- 2.7. Dovoljeno je bilo ujetje, vznemirjanje in začasen odvzem iz narave živih osebkov vrst italijanski vrabec (*Passer italiae*) in poljski vrabec (*Passer domesticus*).
- 2.8. Dovoljeno je bilo ujetje, vznemirjanje in začasen odvzem iz narave živih osebkov ter odvzem iz narave peres osebkov vrst iz skupine sov (*Strigidae*).
- 2.9. Dovoljen je bil odvzem iz narave mrtvih mladičev in peres navadne čigre (*Sterna hirundo*).

Report on the implementation of the Directive 79/409/EC under the Article 9 for the year 2006
Republic of Slovenia

2.10. Dovoljeno je bilo ujetje, vznemirjanje in začasen odvzem iz narave živih osebkov zavarovanih vrst naslednjih ptic: bela štoklja (*Ciconia ciconia*), mali deževnik (*Charadrius dubius*), rečni galeb (*Larus ridibundus*), navadna čigra (*Sterna hirundo*), repaljščica (*Saxicola rubetra*) in vrste iz reda sove (*Strigiformes*).

3) v primeru 9.1.c, število obravnavanih osebkov,

3.1. Dovoljen je bil odvzem iz narave z odstrelom 154. osebkov vrste veliki kormoran.

3.2. Dovoljen je bil odvzem iz narave z odstrelom 2. osebkov vrste krokar.

3.3. Število živih osebkov, ki jih je bilo dovoljeno ujeti, vznemirjati in začasno odvzeti iz narave ni bilo omejeno.

3.4. Število živih osebkov, ki jih je bilo dovoljeno ujeti, vznemirjati in začasno odvzeti iz narave ni bilo omejeno.

3.5. Dovoljeno je bilo posedovanje 1. mrtvega osebka vrste mala uharica.

3.6. Število živih osebkov, ki jih je bilo dovoljeno ujeti, vznemirjati in začasno odvzeti iz narave ni bilo omejeno.

3.7. Število živih osebkov, ki jih je bilo dovoljeno ujeti, vznemirjati in začasno odvzeti iz narave ni bilo omejeno.

3.8. Število živih osebkov, ki jih je bilo dovoljeno ujeti, vznemirjati in začasno odvzeti iz narave ter odvzem iz narave peres osebkov vrst iz skupine sov ni bilo omejeno.

3.9. Število iz narave odvzetih mrtvih mladičev in peres navadne čigre ni bilo omejeno.

3.10. Število živih osebkov, ki jih je bilo dovoljeno ujeti, vznemirjati in začasno odvzeti iz narave ni bilo omejeno.

4) sredstva, naprave ali načini, dovoljeni za ujetje ali ubitje,

4.1. Odvzem iz narave z odstrelom je bil dovoljen z orožjem, ki ga predpisuje zakonodaja s področja divjadi in lovstva – lovsko orožje z naboji s šibrami. Vznemirjanje je bilo dovoljeno s strašilnimi pištolami, plinskimi topovi, raketami, petardami ali laserji.

4.2. Odvzem iz narave z odstrelom je bil dovoljen z orožjem, ki ga predpisuje zakonodaja s področja divjadi in lovstva.

4.3. Ujetje je bilo dovoljeno z uporabo standardnih in mednarodno priznanih metod lova ptic.

4.4. Ujetje je bilo dovoljeno z uporabo standardnih in mednarodno priznanih metod lova ptic.

4.6. Ujetje je bilo dovoljeno z uporabo standardnih in mednarodno priznanih metod lova ptic.

4.7. Ujetje je bilo dovoljeno z uporabo standardnih in mednarodno priznanih metod lova ptic.

4.8. Ujetje je bilo dovoljeno z uporabo standardnih in mednarodno priznanih metod lova ptic.

4.10. Ujetje je bilo dovoljeno z uporabo standardnih in mednarodno priznanih metod lova ptic.

Report on the implementation of the Directive 79/409/EC under the Article 9 for the year 2006
Republic of Slovenia

5) pogoji tveganja ter krajevne in časovne okoliščine, v katerih se ta odstopanja lahko odobrijo

5.1. Odvzem iz narave in vznemirjanje je bilo dovoljeno iz v naprej določenih točk, in sicer takrat, ko kormorani letijo od prenočišča proti kraju hranjenja oziroma proti odvrtačnim točkam. Dovoljenje je bilo tudi časovno omejeno – od 1. 09. 2007 do 15. 1. 2008 je bil dovoljen odstrel, od 1. 8. 2007 do 31. 3. 2008 je bilo dovoljeno vznemirjanje. Prepovedan je bil odvzem živali iz narave in vznemirjanje na akumulacijah rek. Število odvzetih osebkov kormoranov iz narave na posameznem odseku, kjer so se izvajali odvzemi iz narave, ni smelo presežati 5% prisotne lokalne populacije. V primeru prisotnosti večjega števila prezimujočih osebkov drugih vrst ptic na odsekih, kjer je bilo dovoljeno kormorane vznemirjati oziroma odvezemati iz narave, niso bili dovoljeni ukrepi odvrtačanja na takem odseku oziroma je bilo določeno, da se izvajanje prestavi na odsek, ki za prezimovanje teh ptic ni pomemben.

Vznemirjanje in odvzem osebkov iz narave je bil dovoljen na dva načina:

- *Način št. 1* je gostitev odvrtačalnih točk na začetku rečnih dolin z namenom preprečevanja dostopa kormoranov vanje ali vzpostavitev odvrtačalnih točk na najbolj ogroženih delih vodotokov.
- *Način št. 2* je vzpostavitev odvrtačalnih točk na celotnem območju vodotoka, kjer se izkaže, da je to potrebno (npr.: na mestu hranjenja, na mestu pogostega preletavanja, drstiščih rib).

5.2. Odvzem iz narave je bil dovoljen v času od 15. 11. 2007 do 30. 11. 2007 na območju pašnikov za drobnico na Figovcu in Planini Pokljuka v lovišča s posebnim namenom Triglav Bled in pod vrhom Kuhovnica v lovišču lovske družine Bled.

5.3. Ujetje, vznemirjanje in začasen odvzem iz narave živih osebkov je dovoljeno na območju Republike Slovenije od 15. 3. 2007 do 31. 12. 2009 pod pogoji da se:

- ujete ptice po izvedenem obročkanju in odvzemu biometričnih podatkov takoj izpusti,
- v gnezdu ne obročka osebkov iz reda sov (*Strigiformes*) in reda ujed (*Falconiformes*), ki so uvrščene na seznam ogroženih vrst v Pravilniku o uvrstitvi ogroženih rastlinskih in živalskih vrst v rdeči seznam (Uradni list RS, št. 82/2).

5.4. Ujetje, vznemirjanje in začasen odvzem iz narave živih osebkov je dovoljeno na območju Notranjskega Regijskega Parka od 1. 5. 2007 do 31. 12. 2009 pod pogoji da se:

- ujete ptice po izvedenem obročkanju in odvzemu biometričnih podatkov takoj izpusti,
- v gnezdu ne obročka osebkov iz reda sov (*Strigiformes*) in reda ujed (*Falconiformes*), ki so uvrščene na seznam ogroženih vrst v Pravilniku o uvrstitvi ogroženih rastlinskih in živalskih vrst v rdeči seznam (Uradni list RS, št. 82/2).

5.5. Posedovanje mrtvega osebkov je dovoljeno pod pogojem, da se le-ta uporablja za izobraževalne namene.

5.6. Ujetje, vznemirjanje in začasen odvzem iz narave živih osebkov je dovoljeno na območju Republike Slovenije od 4. 8. 2007 do 30. 4. 2008 pod pogojem, da se ujete ptice po odvzemu biometričnih podatkov in vzorcev krvi ter kloakalnih in faringealnih brisov takoj izpusti.

5.7. Ujetje, vznemirjanje in začasen odvzem iz narave živih osebkov vrst poljski vrabec in italijanski vrabec je dovoljeno na območju Republike Slovenije od 1. 5. 2007 do 31. 5. 2008 pod pogojem, da se ujete ptice po odvzemu biometričnih podatkov in vzorcev krvi takoj izpusti.

5.8. Ujetje, vznemirjanje in začasen odvzem iz narave živih osebkov ter odvzem iz narave peres osebkov vrst iz skupine sov je dovoljeno na območju Republike Slovenije v času od 1. 6. 2007 do 31. 5. 2012 pod pogoji, da:

Report on the implementation of the Directive 79/409/EC under the Article 9 for the year 2006
Republic of Slovenia

- se ujetje ptice po izvedenem obročkanju in odvzemu biometričnih podatkov in vzorca za genetske raziskave takoj izpusti,
- je čas zadrževanja raziskovalca na gnezdišču čim krajši.

5.9. Odvzem iz narave mrtvih mladičev in peres navadne čigre je dovoljen na celotnem območju Republike Slovenije v času od 30. 4. 2007 do 30. 6. 2007 pod pogoji, da:

- se odvzem iz narave mrtvih ptičjih mladičev in peres izvede z enkratnim obiskom gnezdišč ob optimalnih vremenskih pogojih,
- je čas zadrževanja na gnezdišču čim krajši.

5.10. Ujetje, vznemirjanje in začasen odvzem iz narave osebkov vrst bela štoklja, mali deževnik, rečni galeb, navadna čigra, repaljščica in vrste iz reda sove je dovoljeno na območju Republike Slovenije od 7. 5. 2007 do 31. 12. 2011 pod pogoji da se:

- ujetje ptice po izvedenem obročkanju in odvzemu biometričnih podatkov takoj izpusti,
- v gnezdu ne obročka osebkov iz reda sov (Strigiformes) in reda ujed (Falconiformes), ki so uvrščene na seznam ogroženih vrst v Pravilniku o uvrstitvi ogroženih rastlinskih in živalskih vrst v rdeči seznam (Uradni list RS, št. 82/2).

6) pooblaščen organ in število podeljenih dovoljenj

6.1. Dovoljenje za odvzem iz narave je izdala Agencija Republike Slovenije za okolje, kot organ v sestavi Ministrstva za okolje in prostor, na podlagi strokovnega mnenja Zavoda Republike Slovenije za varstvo narave.

Dovoljenje sta dobila stodva (102) upravljavca lovišč (lovske družine, lovišča s posebnim namenom) in sedemindvajset (27) upravljavcev ribiških okolišev (ribiške družine, Zavod za ribištvo Slovenije).

6.2. Dovoljenje za odvzem iz narave je izdala Agencija Republike Slovenije za okolje, kot organ v sestavi Ministrstva za okolje in prostor, na podlagi strokovnega mnenja Zavoda Republike Slovenije za varstvo narave. Dovoljenje je bilo dano pravima osebam (upravljavcema lovišč).

6.3. Dovoljenje za ujetje, vznemirjanje in začasen odvzem iz narave živih osebkov zavarovanih vrst ptic je izdala Agencija Republike Slovenije za okolje, kot organ v sestavi Ministrstva za okolje in prostor, na podlagi strokovnega mnenja Zavoda Republike Slovenije za varstvo narave. Dovoljenje je bilo izdano pravni osebi.

6.4. Dovoljenje za ujetje, vznemirjanje in začasen odvzem iz narave živih osebkov zavarovanih vrst ptic je izdala Agencija Republike Slovenije za okolje, kot organ v sestavi Ministrstva za okolje in prostor, na podlagi strokovnega mnenja Zavoda Republike Slovenije za varstvo narave. Dovoljenje je bilo izdano pravni osebi.

6.5. Dovoljenja za posedovanje mrtvega osebkov male uharice je izdala Agencija Republike Slovenije za okolje, kot organ v sestavi Ministrstva za okolje in prostor. Dovoljenje je bilo izdano fizični osebi.

6.6. Dovoljenje za ujetje, vznemirjanje in začasen odvzem iz narave živih osebkov zavarovanih vrst ptic je izdala Agencija Republike Slovenije za okolje, kot organ v sestavi Ministrstva za okolje in prostor, na podlagi strokovnega mnenja Zavoda Republike Slovenije za varstvo narave. Dovoljenje je bilo izdano pravni osebi.

6.7. Dovoljenje za ujetje, vznemirjanje in začasen odvzem iz narave živih osebkov vrst italijanski vrabec in poljski vrabec je izdala Agencija Republike Slovenije za okolje, kot organ

Report on the implementation of the Directive 79/409/EC under the Article 9 for the year 2006
Republic of Slovenia

v sestavi Ministrstva za okolje in prostor, na podlagi strokovnega mnenja Zavoda Republike Slovenije za varstvo narave. Dovoljenje je bilo izdano pravni osebi.

6.8. Dovoljenje za ujetje, vznemirjanje in začasen odvzem iz narave živih osebkov ter odvzem iz narave peres osebkov vrst iz skupine sov je izdala Agencija Republike Slovenije za okolje, kot organ v sestavi Ministrstva za okolje in prostor, na podlagi strokovnega mnenja Zavoda Republike Slovenije za varstvo narave. Dovoljenje je bilo izdano pravni osebi.

6.9. Dovoljenje za odvzem iz narave mrtvih mladičev in peres navadne čigre je izdala Agencija Republike Slovenije za okolje, kot organ v sestavi Ministrstva za okolje in prostor, na podlagi strokovnega mnenja Zavoda Republike Slovenije za varstvo narave. Dovoljenje je bilo izdano pravni osebi.

6.10. Dovoljenje za ujetje, vznemirjanje in začasen odvzem iz narave osebkov vrst bela štokrlja, mali deževnik, rečni galeb, navadna čigra, repaljščica in vrst iz reda sove je izdala Agencija Republike Slovenije za okolje, kot organ v sestavi Ministrstva za okolje in prostor, na podlagi strokovnega mnenja Zavoda Republike Slovenije za varstvo narave. Dovoljenje je bilo izdano pravni osebi.

7) izvedeni nadzorni ukrepi

7.1. Izvajalci ukrepov odstrela in vznemirjanja velikih kormoranov so dolžni 15 dni po izteku dovoljenja posredovati Agenciji Republike Slovenije za okolje poročilo o izvedenih ukrepih, ki vključuje naslednje podatke: ime in priimek izvajalca ukrepov, ime RD ali LD, ime vodotoka, datum in čas plašenja, število opaženih velikih kormoranov, opis načina plašenja, rezultat plašenja in število ustreljenih velikih kormoranov. Sestavni del vsakega poročila mora biti tudi karta merila, ki ne sme biti manjše kot 1:50.000, iz katere bo mogoče razbrati lokacijo odvrtačalnih točk. Hkrati je določeno, da se vodi evidenca dovoljenega odvzema iz narave tudi skladno s predpisi s področja divjadi in lovstva.

Za nadzor izvajanja so zadolženi inšpektorji pristojni za divjad, inšpektorji pristojni za ohranjanje narave in naravovarstveni nadzorniki.

7.2. Stranka mora najkasneje v osmih dneh po izvršitvi odvzema osebkov iz narave Agenciji Republike Slovenije za okolje, posredovati poročilo o odvzemu iz narave z odstrelom, ki vključuje naslednje podatke: vrsto živali, podrobnejše lastnosti živali (teža, spol ipd.), kraj (lokacijo), datum odstrela živali in način odstrela.

Za nadzor izvajanja so zadolženi inšpektorji pristojni za divjad, inšpektorji pristojni za ohranjanje narave in naravovarstveni nadzorniki.

7.3. Stranka je letno dolžna Agenciji Republike Slovenije za okolje, posredovati poročilo, ki mora vsebovati seznam ujetih živali, ki vključuje naslednje podatke: vrsto živali, število živali, kraj (lokacijo) in datum ujetja živali ter način ujetja. Ob zaključku raziskave je stranka dolžna pripraviti končno poročilo z najpomembnejšimi ugotovitvami oziroma navesti objave in napovedi objav v strokovnih člankih.

Za nadzor izvajanja so zadolženi inšpektorji pristojni za divjad, inšpektorji pristojni za ohranjanje narave in naravovarstveni nadzorniki.

7.4. Stranka je letno dolžna Agenciji Republike Slovenije za okolje, posredovati poročilo, ki mora vsebovati seznam ujetih živali, ki vključuje naslednje podatke: vrsto živali, število živali, kraj (lokacijo) in datum ujetja živali ter način ujetja. Ob zaključku raziskave je stranka dolžna pripraviti končno poročilo z najpomembnejšimi ugotovitvami oziroma navesti objave in napovedi objav v strokovnih člankih.

Za nadzor izvajanja so zadolženi inšpektorji pristojni za divjad, inšpektorji pristojni za ohranjanje narave in naravovarstveni nadzorniki.

Report on the implementation of the Directive 79/409/EC under the Article 9 for the year 2006
Republic of Slovenia

7.5. Stranka je dolžna organ, ki je izdal dovoljenje, obvestiti o odstranitvi poginulega osebkca iz svoje zbirke.

Za nadzor izvajanja so zadolženi inšpektorji pristojni za divjad, inšpektorji pristojni za ohranjanje narave in naravovarstveni nadzorniki.

7.6. Stranka je dolžna dva meseca po izteku veljavnosti dovoljenja Agenciji Republike Slovenije za okolje posredovati poročilo, ki mora vsebovati seznam ujetih živali, ki vključuje naslednje podatke: vrsto živali, število živali, kraj (lokacijo) in datum ujetja živali ter način ujetja. Ob zaključku raziskave je stranka dolžna pripraviti končno poročilo z najpomembnejšimi ugotovitvami oziroma navesti objave in napovedi objav v strokovnih člankih.

Za nadzor izvajanja so zadolženi inšpektorji pristojni za divjad, inšpektorji pristojni za ohranjanje narave in naravovarstveni nadzorniki.

7.7. Stranka je po koncu raziskave dolžna Agenciji Republike Slovenije za okolje posredovati poročilo, ki mora vsebovati seznam ujetih živali, ki vključuje naslednje podatke: vrsto živali, število živali, kraj (lokacijo) in datum ujetja živali ter način ujetja. Ob zaključku raziskave je stranka dolžna pripraviti končno poročilo z najpomembnejšimi ugotovitvami oziroma navesti objave in napovedi objav v strokovnih člankih.

Za nadzor izvajanja so zadolženi inšpektorji pristojni za divjad, inšpektorji pristojni za ohranjanje narave in naravovarstveni nadzorniki.

7.8. Stranka je letno dolžna Agenciji Republike Slovenije za okolje posredovati poročilo, ki mora vsebovati seznam ujetih živali, ki vključuje naslednje podatke: vrsto živali, število živali, kraj (lokacijo) in datum ujetja živali, način ujetja ter število odvzetih vzorcev za genetske raziskave. Ob zaključku raziskave je stranka dolžna pripraviti končno poročilo z najpomembnejšimi ugotovitvami oziroma navesti objave in napovedi objav v strokovnih člankih.

Za nadzor izvajanja so zadolženi inšpektorji pristojni za divjad, inšpektorji pristojni za ohranjanje narave in naravovarstveni nadzorniki.

7.9. Stranka je dva meseca po izteku dovoljenja dolžna Agenciji Republike Slovenije za okolje posredovati poročilo, ki mora vsebovati seznam iz narave odvzetih mrtvih osebkov vrste navadna čigra, ki vključuje naslednje podatke: število živali, kraj (lokacijo) in datum najdbe živali. Ob zaključku raziskave je stranka dolžna pripraviti končno poročilo z najpomembnejšimi ugotovitvami oziroma navesti objave in napovedi objav v strokovnih člankih.

Za nadzor izvajanja so zadolženi inšpektorji pristojni za divjad, inšpektorji pristojni za ohranjanje narave in naravovarstveni nadzorniki.

7.10. Stranka je letno dolžna Agenciji Republike Slovenije za okolje posredovati poročilo, ki mora vsebovati seznam ujetih živali, ki vključuje naslednje podatke: vrsto živali, število živali, kraj (lokacijo) ujetja ali usmrtilive živali, način ujetja in vzrok za ujetje oziroma smrt. Ob zaključku raziskav je stranka dolžna pripraviti končno poročilo z najpomembnejšimi ugotovitvami oziroma navesti objave in napovedi objav v strokovnih člankih.

Za nadzor izvajanja so zadolženi inšpektorji pristojni za divjad, inšpektorji pristojni za ohranjanje narave in naravovarstveni nadzorniki.

PRILOGA 5 - PREGLED IZOBRAŽEVALNO-KOMUNIKACIJSKIH AKTIVNOSTI
ZRSVN NA PODROČJU SPA IN OBMOČIJ NATURA 2000 ZA OBDOBJE 2005-2007

Ukrep	Ukrep pripravil, izvedel	Učinek ukrepa
Publikacija »Natura 2000 v Sloveniji – Ljudje z naravo, narava za ljudi«	ZRSVN	Naklada zloženke 20.000, namenjena promociji Nature 2000 širši javnosti
Publikacija »People with nature, nature for people«	ZRSVN	Naklada zloženke 5.000, namenjena promociji Nature 2000 širši javnosti
Publikacija «Krasinec – belokranjska vas štorcelj«	ZRSVN	Naklada 200, namenjena lokalnim prebivalcem
Projekt »V objemu kočevskih gozdov« (IPAM)	ZRSVN, ZGS	<ul style="list-style-type: none"> - Publikacija »V objemu kočevskih gozdov« v slovenskem (10.000 kom) in angleškem jeziku (2.000 kom). - Plakat Kozača (5.000 kom) - Prispevek v lokalni časopis Kočevski KAM - Enourna pogovorna oddaja na lokalnem raduju Univox - Dva panoja (10 kom), posredovani OŠ in SŠ, knjižnici, CŠOD v občini Kočevje - 2 pojasnjevalni tabli (10 kom), postavljeni na 6 različnih lokacijah v občini Kočevje <p>Namen projekta: informiranje splošne javnosti, lokalnega prebivalstva</p>
Prispevek »Aksijski načrt za varstvo ruševca na Košenjaku«	ZRSVN	Objava v Acrocephalusu (februar 2005)
Prispevki v Dolenjski list	ZRSVN	<ul style="list-style-type: none"> - Pinože so odletele - Obnemogla velika bobnarica - Edina gnezdilna kolonija poljskih vran pri nas - Štetje koscev v Jovsih - Ostrog – vas črnočelih srakoperjev - Rečni galebi na Krki - Gnezda za štorclje pripravljena - Postovka (Falco tinnunculus) - Bela pastirica - Švicarska štorclja v Dobravi - Orel belorepec na Dolenjskem - Belohrbti detel v Kobili - Poljska vrana Corvus frugilegus ponovno gnezdi v Sloveniji - Štorclje se vračajo

		- Breguljka, najmanjša lastovka - Veliki srakoper
Dobrava – Jovsi, nova Ramsarska lokaliteta v Novi izzivi za ohranjanje mokrišč v 21. stoletju	ZRSVN, MOP	Publikacija izdana ob Dnevu mokrišč
Prispevek »Iz življenja zadnjih parov črnočelih srakoperjev v Sloveniji«	ZRSVN	Objavljeno v reviji Svet ptic
Prispevek »Present situation of Black Grouse in Slovenia«	ZRSVN	Black Grouse, an endangered species; Ruthin, North Wale, RSPB, Council for Wales
Publikacija »Biološko raziskovalni tabor LIG 2004«	ZRSVN	Poročilo o delu Ornitološke skupine
Publikacija »Biološko raziskovalni tabor BREGINJ 2005«	ZRSVN	Poročilo o delu Ornitološke skupine
Publikacija »Biološko raziskovalni tabor NOVAKI 2006«	ZRSVN	Poročilo o delu Ornitološke skupine
Priprava naravoslovnega filma Dobrava in Jovsi	ZRSVN	Prispevek za revijo Svet ptic
Prispevek »Kobilar, vuga,..«	ZRSVN	
Prispevek »Jovsi – the cultural landscape and a sanctuary of endangered species«	ZRSVN	Predstavitev na IALE World Congress 2007; Wageningen, Nizozemska; julij 2007
Prispevek »Habitat selection of Scops Owl (Otus scops) on Ljubljansko barje (central Slovenia) in 2004-2006«	ZRSVN	Prispevek na World Owl Conference; Groningen, Nizozemska; oktober 2007
Publikacija »Naravoslovna informacijska soba Kapele«	ZRSVN	Publikacija v sklopu projekta LIFE » Natura 2000 v Sloveniji,...« 5000 kom
Publikacija »Opazovalni stolp ob učni mlaki v Jovsiah«	ZRSVN	Publikacija v sklopu projekta LIFE » Natura 2000 v Sloveniji,...« 5000 kom
Publikacija »Mokrotne travniki so zakladnica narave Jovsov«	ZRSVN	Publikacija v sklopu projekta LIFE » Natura 2000 v Sloveniji,...« 5000 kom
Publikacija »Ohranimo drevesa z dupli za ptice v Dobravi«	ZRSVN, ZGS	Publikacija v sklopu projekta LIFE » Natura 2000 v Sloveniji,...«
Publikacija »Sto ekocelic v gozdu Dobrava«	ZRSVN, ZGS	Publikacija v sklopu projekta LIFE » Natura 2000 v Sloveniji,...« 5000 kom

Publikacija »Snežnik, izjemna raznolikost narave«	ZRSVN, ZGS	Publikacija v sklopu projekta LIFE »Natura 2000 v Sloveniji,...« 5000 kom
Publikacija »Snežnik, the exceptional diversity of nature«	ZRSVN, ZGS	Publikacija v sklopu projekta LIFE »Natura 2000 v Sloveniji,...« 5000 kom
Publikacija »Jovsi in Dobrava – biser narave Posavja«	ZRSVN	Publikacija v sklopu projekta LIFE »Natura 2000 v Sloveniji,...« 5000 kom
Publikacija »Jovsi in Dobrava – pearls of nature in the Lower Sava Basin«	ZRSVN	Publikacija v sklopu projekta LIFE »Natura 2000 v Sloveniji,...« 5000 kom
Publikacija »Jelovica, zavetje tišine«	ZRSVN	Publikacija v sklopu projekta LIFE »Natura 2000 v Sloveniji,...« 5000 kom
Publikacija »Jelovica – the shelter of silence«	ZRSVN	Publikacija v sklopu projekta LIFE »Natura 2000 v Sloveniji,...« 5000 kom
Delovni listi »Drevesa z dupli«	ZRSVN	Publikacija v sklopu projekta LIFE »Natura 2000 v Sloveniji,...«
Delovni listi in ovoj »Spoznavanje narave ob koščevi poti«	ZRSVN	Publikacija v sklopu projekta LIFE »Natura 2000 v Sloveniji,...«
Sporočila za medije	ZRSVN	<ul style="list-style-type: none"> - Bomo tudi v prihodnje pri nas lahko opazovali črnočele srakoperje? - Kako plodno je bilo letošnje leto? (štorklje) - Otvoritev stolpa za opazovanje ptic v Jovsih - Uničenje dela gnezdilne stene v gramoznici Vrbina pri Brežicah - Predstavitvev zloženke in naravoslovnega filma o Jovsih in Dobravi ter popis kosca v Jovsih - Štorklja sprejela prestavljeno gnezdo - Selili bomo gnezdo bele štorklje - ZRSVN in Elektro Maribor rešila še eno štorkljino gnezdo <p>Sporočila so bila poslana vsem večjim slovenskim medijem (tiskani, radio, televizija), pa tudi manjšim lokalnim medijem</p>
Biološko raziskovalni tabor »BREGINJ 2005«	ZRSVN	Delo ornitološke skupine

Biolško raziskovalni tabor NOVAKI 2006	ZRSVN	Delo ornitološke skupine
Izdelava označevalnih tabel na območju Jovsov	ZRSVN	Table postavljene na vseh pomembnih vstopnih točkah na območju
Razstava Natura 2000 na Dolenjskem in Beli krajini	ZRSVN	Razstava gostovala na številnih lokacijah
Potujoča razstava »Natura 2000«	ZRSVN	Vsaj 4 postavitve. Ob postavitvi tudi predavanje za širšo javnost
Predavanje za zaposlene v Kozjanskem regijskem parku	ZRSVN	
Projekt »Komunikacijska podpora implementaciji Nature 2000 v Sloveniji«	MOP, ZRSVN	Serije izobraževanj za izboljšanje komunikacijskih veščin in vsebin se je udeležilo vsaj 33 zaposlenih z ZRSVN ter številni predstavniki drugih institucij.
Serijska predavanja za OŠ in SŠ o območju Jelovica v sklopu projekta LIFE	ZRSVN	
Prispevek »Natura 2000 na Ljubljanskem barju« in Prispevek »Ljubljansko barje kot ekosistem«	ZRSVN	Usposabljanje za turistične vodnike po Ljubljanskem barju
Prispevek »Raba travinja in ohranjanje biotske raznovrstnosti na Ljubljanskem barju«	ZRSVN	Izobraževanje konjerejcev na Ljubljanskem barju
Predstavitev SPA Nanoščica	ZRSVN	Predstavitev domačinom in članom društva Drobnovratnik
Predstavitev »Bogastvo Ljubljanskega barja: ga bomo znali ohraniti?«	ZRSVN	Predstavitev ob čistilni akciji »Dobimo se na Barju«
Prispevek »Ali želimo ohraniti Ljubljansko barje«	ZRSVN	Predstavitev za člane TD Škofljica
Postavitve gnezdilnih postavkov, obročkanje štokelj v Beli krajini in na Šentjernejskem polju	ZRSVN	Vsakoletni pregled gnezd in obročkanje mladičev
Postavitve table Štoklje v Beli krajini	ZRSVN	Tabla je postavljena v Zemlju
Opazovanje črnočelih srakoperjev	ZRSVN	Izobraževanje za lokalne prebivalce s poudarkom na mladih

PRILOGA 6 – KORELACIJSKA TABELA

SPREMEMBE KORELACIJSKE TABELE

Pravni akti RS, s katerimi so bile določbe direktive prenesene v pravni red RS v obdobju od 1.1.2005 do 31.12.2007.

naziv predpisa	objava v UL RS (številka, datum)
UZPŽŽV - Uredba o spremembah in dopolnitvah Uredbe o zavarovanih prosto živečih živalskih vrstah	Ur.l. RS, št. 84/2005 z dne 16.09.2005